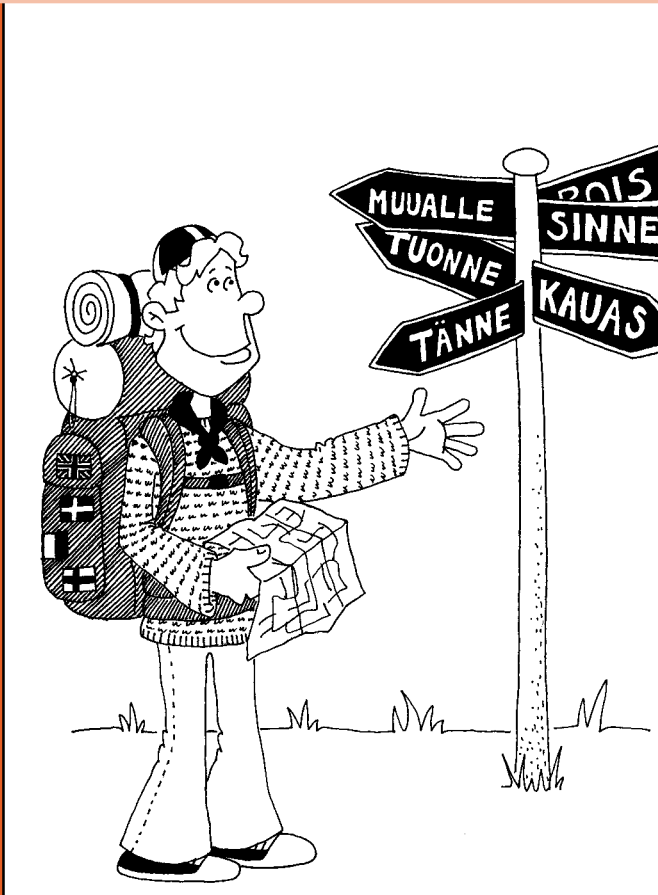

Suomen Partiolaiset
-Finlands Scouter ry
The Guides and Scouts of Finland

Partiomatkailijan opas

Partiomatka =

Partiolaisten partiolaisille järjestämä ulkomaanmatka, jonka aikana tutustutaan kohdemaan partio toimintaan ja partiolaisiin.

Sisältö:

Miksi lähtisit partiomatkalle?	3
Suomen Partiolaisten järjestämät leirimatkat	4
Ulkomaiset leirit ja projektit	6
Partiokodit	9
Työskentely partiokodissa tai leirikeskuksessa	11
Muita kansainvälisiä tapahtumia	13
Ulkomaalaiset partiolaiset Suomessa	15
Matkan suunnittelu ja valmistelu	17
Matkustaminen ryhmässä	24
Vältä ikäviä yllätyksiä	30
Raha-asiat	34
Matkan jälkeen	38
Partiotalo matkan tukena	40
Partiomatkailukurssi	41
Kirjallisuutta	42
Osoitteita	42

Toimituskunta

*Tiina Heikkilä, Mikko Lamminpää, Eero Lumme
ja Suomen Partiolaisten kv-ryhmä*

Toimitussihtööri

Jaana Kivipelto

Piirroksent

Annu Martelius

Taittäjä

Eppu Lahtinen

Julkaisija

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2000

Paino

Suomen Painotuote Oy

*Oppaan pohjana on käytetty Finlands Svenska Souter rf:n
julkaisemaa Dit pepparn växer -vibkosta.*

MIKSI LÄHTISIT PARTIOMATKALLE?

Look wide, and when you think you are looking wide, look wider still!
Olave Baden-Powell

Partiomatkalle lähdetään kokemaan elämyksiä yhdessä ulkomaalaisten partiolaisten kanssa: vieraita kulttuureja, tuhansien osallistujien suurleiriä, uuttavia vaelluskilometrejä, erilaista luontoa, uusia ystäviä, yhteisiä iltanuotioita, ikimuistoista partioveljeyttä ja -sisaruutta sekä vuosia suunnitellun matkan onnistumista. Elämykset riippuvat tietysti matkakohteesta, mutta myös jokaisesta matkalle lähtijästä itsestään: ole avoin vaikutteille, kokeile uusia asioita, mene mukaan seikkailuun.

ERILAINEN EI OLE HUONOMPAA

Usein ajattelemme tietävämmä, mikä on ainoa oikea tapa järjestää esimerkiksi leiri. Ajattelemme, että muilla on vielä opittavaa, jos he tekevät jotakin eri tavalla kuin me. Kun ymmärrämme, miksi Tanskassa käytetään leirirakennelmissa samoja puita joka leirillä, tai miksi Minnesotassa hilataan ruoat yöksi neljän metrin korkeuteen, huomaamme, ettei ehkä olekaan yhtä ainoa oikeaa tapaa tehdä asioita, vaan että kaikilla on opittavaa toisiltaan.

KIELITAIIDON KOHENNUSTA

Suurin osa partiolaisista käy koulua ja opiskelee vieraita kieliä, mutta koulussa ei useinkaan ehditä harjoitella kielen puhumista. Viikko ulkomaisella leirillä opettaa ja pakottaa ujoimmatkin kokeilemaan ja harjoittelemaan taitojaan. Ehkä huomaatkin tulevasi mainiosti toimeen oppimillasi kielillä, vieläpä kenties muita paremmin.

UUTTA INTOA PARTIOURALLE

Moni lopettaa partion lukioiässä tai jo sitä ennen, mutta partiomatkalta voi saada uutta potkua jatkaa partiotaivalta. Matkalla saa kokea ikimuistoisia juttuja kavereiden kanssa niin, että innostuu ehkä kutsumaan ulkomaalaisen ryhmän vastavierailulle Suomeen. Matkalla ehkä huomaa, että haluaa tarjota muillekin mahdollisuuden samanlaiseen kokemukseen. Mikä olisikaan hienompia päätös vartiolle ennen vaeltajiin siirtymistä kuin osallistua yhdessä ulkomaiselle partioleirille.

MATKAILU AVARTAA

Tuntematonta on helppo pelätä tai vierastaa. Matkalla ihminen kokee uusia asioita, tutustuu vieraaseen ja ennalta tuntemattomaan – ja tuntemattomasta tulee tuttua. Oma näkökulma laajenee, oppii arvostamaan muita ihmisiä ja kunnioittamaan heidän tapojaan. Rahalla saa ja hevosella pääsee, mutta vain tekemällä oppii.

Partiolaisiin

on helppo

tutustua.

Palaat

matkalta

osoitekirja

täynnä uusia

osoitteita.

YSTÄVYYTTÄ YLI RAJOJEN

Oletko koskaan miettinyt, mitä tarkoittaa partiolaisten ihanne rakentaa ystävyttä yli rajojen ja miten partiomatkailu voi sitä edistää? Se voi olla ujo hymy tai keskustelutuokio kansainvälisellä leirillä, vartioiden välinen kirjeenvaihto, ulkomaalaisryhmä lippukunnan kesäleirillä, myyjäiset piirin kumilapsen auttamiseksi tai kuukausi vapaaehtoisena pakolaisleirillä.

PARASTA MATKAILUA

Partioliike on levinnyt lähes kaikkialle maailmaan ja partiolaisia on jo lähes 40 miljoonaa. Matkan tekee partiomatkaksi juuri se, että olemme matkalla partiolaisina ja tapaamme muiden maiden partiolaisia. Partiolaisiin on helppo tutustua, sillä meitä yhdistävät monet asiat: meillä on samat päämäärät, yhteiset menetelmät ja oma partiokielemme. Partiomatkan voi sanoa onnistuneen, kun palaamme osoitekirja täynnä uusien ystävien osoitteita. Keksitkö parempaa keinoa oppia kansainvälisyyttä kuin partiomatkailu?

Tämä opas on tehty lähinnä partiomatkaa suunnittelevalle matkanjohtajalle, mutta opasta voi toki käyttää apunaan yksinäinen matkalainenkin. Suomen Partiolaisilla on omat kansainvälisyys- ja monikulttuurisuuskasvatuksen tavoitteet: myös niihin kannattaa tutustua. Ne löytyvät Suomen Partiolaisien julkaisemasta *MikäMukaMuunlainen?*-oppaasta.

SUOMEN PARTIOLAISTEN JÄRJESTÄMÄT LEIRIMATKAT

Suomen Partiolaiset järjestää partiomatkoja suurimmille kansainvälisille leireille. Matkojen johtajat haetaan yleensä avoimella haulla, johon kaikki kokeneet partiomatkailijat voivat osallistua. Alla esiteltävien matkojen lisäksi on viime vuosina koottu porukka muun muassa Kanadan talvijamboreelle, joka pidettiin vuosien 1999–2000 vaihteessa.

MAAILMAN JAMBOREE

Joka neljäs vuosi WOSM eli Partioipoikien Maailmanjärjestö järjestää jamboreen. Se on 14–18-vuotiaille tarkoitettu suurleiri, johon osallistuu noin 30 000 partiolaista eri puolilta maailmaa. Edellinen jamboree oli vuosien 1998–1999 vaihteessa Chilessä. Vuoden 2003 jamboree pidetään Thaimaassa ja vuonna 2007 partioliikkeen synnyinmaassa Englannissa. Leiriläisten lisäksi jamboreella tarvitaan tuhansia staffilaisia, 18–28-vuotiaita partiojohtajia, erilaisiin palvelutehtäviin. Suomesta jamboreelle osallistuu satoja tai jopa tuhansia partiolaisia, ja matkaa varten nimetään johtoryhmä, joka huo-

lehti matka- ja muista järjestelyistä. Tavallisesti hakuajat ovat puolitoista vuotta ennen leiriä. Lisätietoja tulevista jamboree-leireistä on partiolehdissä.

WORLD ROVER MOOT

Rover Moot on WOSM:n joka neljäs vuosi järjestettävä maailmanlaajuinen leiri 18–26-vuotiaille vaeltajille. Vuonna 2000 Rover Moot järjestettiin Meksikossa. Rover Moot muodostuu kahdesta osasta: Isäntämaahan tutustutaan aluksi nelipäiväisen vaelluksen tai muun tutkimusretken aikana. Sen jälkeen on viikon pituinen leiri, joka sisältää runsaasti haastavia aktiviteetteja.

EXPLORER BELT

Explorer Belt eli EB on suomalaisen johtoporukan suomalaisille vaeltajille suunnittelema kymmenpäiväinen vaellus tuntemattomassa maassa. Vaelluksen pituuden on oltava vähintään 200 km ja sen aikana on tehtävä 10–16 työteliästä projektia, jotka koskevat maan kulttuuria, elinkeinoja, historiaa, perinteitä ja ihmisiä. Projektitehtävät on laadittu siten, että niihin saa vastaukset vain keskustelemalla ja elämällä paikallisten asukkaiden kanssa. Näin maahan ja sen asukkaisiin tutustutaan syvällisemmin kuin tavallisella turistimatalla. EB on matka, seikkailu ja haaste yhtä aikaa.

EB suoritetaan pareittain. Lähtöhetkellä pari saa kartat, maalin osoitteen, projektitehtävät, riittävästi rahaa säästeliäisiin ruokaostoksiin ja turvapuhelimen numeron. Kukin pari kulkee omia reittejään, ja siten jokainen vaellus

Fyysisesti ja

psykkisesti

raskas reissu.

Se on yksi

partiouran

kohokohdista?

on ainutlaatuinen. Keskimääräinen 20 kilometrin päivävauhti saattaa tuntua helpolta, mutta kun joka päivä on tehtävä lisäksi muutamaa projektia, kirjoitettava päiväkirjaa ja metsästettävä majapaikkaa, EB:stä muodostuu vaativa seikkailu.

Vaelluksen jälkeen on perhevierailu ja yhteinen juhlaillallinen, jolloin kaikki hyväksytysti vaelluksen suorittaneet parit saavat vyömerkin ja diplomin. Vain ne harvat parit, jotka ovat selviytyneet erityisen ansiokkaasti, saavat tavoitellun Explorer Belt -vyön. Lopuksi seuraa kiertoajelu, jolloin on aikaa jakaa kokemuksiaan muiden osallistujien kanssa. Kaikkiaan seikkailu kestää 3–6 viikkoa.

Osallistujien tulee olla 16–22-vuotiaita partiolaisia. Selvitäkseen vaelluksesta tulee olla ainakin kekseliäs, sisukas, rohkea, hyväkuntoinen, säästeliäs, optimistinen ja kielitaitoinen. EB on sekä fyysisesti että psyykkisesti raskas reissu ja siksikin varmasti yksi partiouran kohokohdista.

Partiolehdissä tiedotetaan hyvissä ajoin tulevista EB-vaelluksista. Lisätietoja kertoo matkanjohtaja, jonka yhteystiedot löytyvät partiolehtien lisäksi myös Partiotalosta. Kaikkia halukkaita ei ehkä pystytäkään ottamaan mukaan, joten ilmoittautumisessa kannattaa toimia sekä ohjeiden mukaisesti että luovasti. EB:lle voi ilmoittautua joko yhdessä parin kanssa tai yksin, jolloin järjestäjät valitsevat parin.

Viime vuosina EB on järjestetty vuorotellen Länsi- ja Itä-Euroopassa. Halvimmat matkat maksavat 4 000 mk ja kalleimmat 7 500 mk. Matka on vähintään hintansa arvoinen.

ULKOMAISET LEIRIT JA PROJEKTIT

LEIRIKUTSUT

Suomen Partiolaiset saa vuosittain kymmeniä kutsuja ulkomaisille leireille. Osa näistä kutsuista julkaistaan Partio-lehden syksyn numeroissa. Muita kutsuja voi kysyä Partiotalon infosta, mutta ne pyritään julkaisemaan myös SP:n [www-sivuilla](http://www.sivuilla) osoitteessa www.partio.fi. Jo loppukeväästä kannattaa tiedustella seuraavan vuoden leirejä.

Mikäli Suomen Partiolaiset ei ole saanut kutsua siitä maasta, josta olet kiinnostunut, voit itse ottaa yhteyttä suoraan kyseisen maan keskusjärjestöön. Järjestöjen osoitteita ja puhelinnumeroita saa Partiotalon infosta, mutta kannattaa katsoa myös Internetistä osoitteesta www.scout.org/wso/links.html ja www.wagggsworld.org. Lähetä kirje saamaasi osoitteeseen ja kysele järjestön, piirin tai lippukuntien leirejä, joihin voi osallistua. Kirjoita myös ystävillesi kyseisessä maassa.

Joillakin leireillä on asetettu kiintiö kustakin maasta tuleville partiolaisille, joten kannattaa toimia nopeasti. Ilmoittautumisajat umpeutuvat taval-

lisesti loppuvuodesta, mutta monet leirinjärjestäjät antavat vielä lisää aikaa sitoville ilmoittautumisille, kunhan on tehnyt alustavan ilmoittautumisen. Leirille aikovan pitää huomioida myös se, että toisille leireille ovat kutsuttuja vain tytöt ja toisille pojat. Kun löytyy kiinnostava leiri, kannattaa ottaa heti yhteyttä Partiotaloon, josta saa lisätietoa leiristä. Tämän jälkeen matkalle lähtijät hoitavat itse yhteydet leirin järjestäjiin, sillä ilmoittautumiset ja kaikki matkajärjestelyt täytyy jokaisen ryhmän hoitaa itse, tosin ulkomailla halutaan usein kansallisen partiojärjestön vahvistus siitä, että ilmoittautuneet ovat jäsenmaksunsa maksaneita partiolaisia. Tällöin ilmoittautumislomake pitää lähettää Partiotalon kautta.

NORDJOIN

Nordjoin on vaeltajaikäisille tarkoitettujen partiotapahtumien tiedotuskanava. Nordjoin tarjoaa kaikkea mahdollista yöretkistä megaseikkailuihin. Nordjoinissa ovat Suomen lisäksi mukana Ruotsi, Norja ja Tanska ja tulevaisuudessa mahdollisesti myös Islanti ja Baltian maat.

Nordjoin käynnistyi vuonna 1997 ja sen toiminta on periaatteeltaan samanlaista kuin Suomen JOINin, josta idea onkin lähtöisin. Kuka tahansa voi järjestää Nordjoin-tapahtuman ja kutsua vaeltajia muista Pohjoismaista. Nordjoin-ilmoittautumislomakkeita saa Partiotalon infosta, jonne myös täytetyt lomakkeet palautetaan. Nordjoin-ilmoitus julkaistaan Partio-lehdessä ja/tai Partiojohtaja-lehdessä ja lähetetään myös muiden Pohjoismaiden partiojärjestöille. Muista lähettää Nordjoin-ilmoitus hyvissä ajoin, ja ota huomioon myös lehtien deadline- ja ilmestymispäivät.

Jos haluat osallistua Nordjoin-tapahtumaan, on paras ottaa yhteyttä suoraan järjestäjiin – yhteystiedot saa JOIN-ilmoituksesta. Nordjoinista löytyy tietoa myös Internetistä.

Perhevierailua

voi suosittelaa

sekä isännille

että vieraille

– mutta

vierailulla ei

pärjää

tuppisuuna.

HOME HOSPITALITY ELI PERHEVIERAILU

Useiden ulkomaisten partioleirien yhteydessä järjestetään halukkaille muutamana päivänä kestävä perhevierailu. Perhevierailun ajan leiriläinen asuu partioperheessä ja tutustuu perheen arkipäivään, harrastuksiin, tapoihin sekä paikallisiin nähtävyyksiin ja kulttuuriin. Vieraan tehtävänä on kertoa vastaavasti isännilleen Suomesta ja suomalaisten elämästä.

Vaikka perhevierailua ei tarjottaisikaan, kannattaa selvittää mahdollisuus siihen. Home hospitality -perheen yhteystiedot on hyvä selvittää jo kuukausia ennen leiriä, jotta matkalaiset voivat kirjoittaa perheilleen ja tutustua toisiinsa jo etukäteen. Samalla isännille voi kertoa toiveistaan ja harrastuksistaan ja kysellä heitä kiinnostavista tuliaisista. Mikäli leiriläiset ovat nuoria tai huonosti vierasta kieltä taitavia, kannattaa yrittää saada kaksi leiriläistä samaan perheeseen. Ei kuitenkaan kannata laittaa huonosti kieltä taitavan pariaksi kielitaituria, koska silloin toinen pärjää tuppisuunakin. Kaikille matkan osallistujille kannattaa antaa kaikkien, varsinkin matkanjohtajan isäntäperheen puhelinnumero ja osoite.

Myös Suomessa järjestettävien isojen leirien yhteydessä on ulkomaalaisilla leiriläisillä mahdollisuus home hospitality -vierailun. Ilmoittautumislomakkeessa kysellään halukkaita perheitä, ja usein voi ilmoittautua isäntäperheeksi, vaikka perheestä ei kukaan osallistuisikaan leirille. Perhevierailua voi suositella lämpimästi sekä isännille että vieraille.

EUROPE FOR YOU!

Europe for You! on yhteinen ohjelmapaketti 16–22-vuotiaille eurooppalaisille vaeltajille. Pakettiin kuuluu *Passport for Europe* -ohjelmaideavihkonen, *Eurosteps*-projektivihko ja *Where to Stay in Europe* -kirja, jossa on luetteloitu satoja eurooppalaisia leirialueita. *Europe for You!* tarjoaa ohjelmapaketin, halvan majoituksen ja kansainvälisen partioystäväverkoston eri maiden vaeltajille. Kysy lisätietoja Partiotalosta tai hae lisää infoa Internetistä.

Passport for Europe

Passport for Europe sisältää ehdotuksia vaeltajaprojekteiksi, joita voi toteuttaa kotimaassa tai ulkomailla, mieluiten yhdessä jonkin toisen maan vaeltajaryhmän kanssa. Ohjelma-alueita on kuusi: tutkimukset ja keksinnöt, elämänlaatu, demokratia, kulttuuri, solidaarisuus sekä valmistelut ammattia ja aikuiselämää varten. Jokaisesta toteutuneesta projektista saa viisumin passiin. Kun on suorittanut projektin jokaisesta osa-alueesta, saa omakseen EuroBadgen, jalanmuotoisen napin.

Eurosteps

Eurosteps on luettelo eurooppalaisista leirialueista, jotka ovat mukana *Europe for You!* -ohjelmassa. Jokaisella leirialueella saa toteutettavaksi projektin, joka liittyy yhteen tai useampaan edellä mainittuun teemaan. Projektit on yleensä

sä suunniteltu ottaen huomioon leirialueen ympäristön erityispiirteet. Tarjolla on esimerkiksi vaelluksia, kiipeilyä, arkeologiaa, luonnonsuojelua, pelastuspalvelua ja metsänhoitoa. Asumiskustannukset ovat yleensä alhaiset, joten kannattaa varata paikka ajoissa. Eurosteps-leirialueilla ei välttämättä tarvitse osallistua projekteihin, mutta projektin avulla saa enemmän irti matkasta.

Where to Stay in Europe

Where to Stay in Europe on partiolaisten leirikeskusluettelo, jonka saa maksutta Partiotalosta. Siinä on perusteelliset kuvaukset sadoista Euroopan partio-kodeista ja leiripaikoista. Kaikilla näillä paikoilla ei ole mitään erityistä projektia, mutta toki kaikissa voi suorittaa omia projektejaan. Kaikki *Where to Stay in Europe* -oppaassa esitellyt paikat ovat avoimia sekä WAGGGS:n että WOSM:n jäsenille, ja ne löytyvät myös Internetistä: www.scout.org/europe/wtsie/index.html.

PARTIOKODIT

Partioliikkeellä on monta partiokotia ympäri maailmaa. Niissä on sekä edullisia hotellihuoneita että useimmissa myös leirialue, jossa voi telttailia. Partiokodit ovat varsin suosittuja, joten huone on varattava jopa vuosi etukäteen, samoin telttapaikka, mikäli kyseessä on sesonkiaika. Kannattaa ottaa selvää myös kotien aukioloajoista, sillä jotkut niistä ovat auki vain kausiluontoisesti. Partiokoteihin voi hakeutua myös töihin.

Tunnetuimmat partiokodit ovat maailmanjärjestöjen omistamia. Partiotytöiden Maailmanliitto, WAGGGS, omistaa neljä partiokotia ja Partioaikien Maailmanjärjestö, WOSM, kaksi. Partiokotien osoitteet löytyvät tästä vihkosesta alkaen sivulta 43.

WAGGGS:N PARTIOKODIT

WAGGGS:n partiokoteihin ovat nykyisin tervetulleita sekä tytöt että pojat, mutta työtehtäviin otetaan edelleen vain tyttöjä.

Our Chalet Sveitsissä

Our Chalet on WAGGGS:n ensimmäinen partiokoti: se rakennettiin jo vuonna 1932. Our Chalet sijaitsee Adelbodenin alppikylässä 1400 metrin korkeudessa. Erilaisten kurssien ja seminaarien lisäksi tarjolla on runsaasti vapaa-ajan harrastuksia, talvisin lähinnä laskettelua ja hiihtoa ja kesäisin vuoristo-vaelluksia ja kiipeilyä. Vierailijoiden alaikäraja on 12 vuotta.

Pax Lodge Iso-Britanniassa

Pax Lodge sijaitsee Hampsteadissa, Lontoon ulkopuolella. Pax Lodgessa on myös WAGGGS:n maailmantoimisto. Keskus vastaanottaa nykyisiä ja entisiä partiolaisia sekä heidän sukulaisiaan ja ystäviään, myös miehiä. Pax Lodgessa voi viipyä myös pitemmän aikaa.

Räätälöityjä
kiertomatkoja
Intiassa? Vai
jäätikkövael-
luksia Sveitsin
Alpeilla?

Sangam Intiassa

Sangam sijaitsee Punessa, Intiassa. Sangamissa järjestetään erilaisia kursseja ja seminaareja. Keskus järjestää myös räätälöityjä kiertomatkoja Intiassa, jos sellaisen tilaa etukäteen.

Our Cabana Meksikossa

Our Cabana sijaitsee Cuernavacassa, Meksikossa. Our Cabanassa järjestetään monia seminaareja vuoden jokaisena kuukautena.

WOSM:N PARTIOKODIT

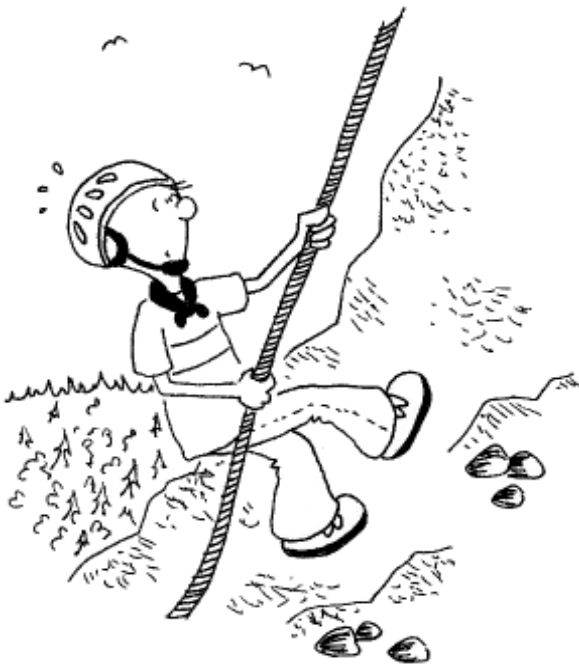
WOSM:n partiokoteihin ovat tervetulleita sekä pojat että tytöt niin vieraiksi kuin työtehtäviinkin.

Cairo International Scout Centre Egyptissä

Partiokeskus Kairossa tarjoaa hyvät kokoustilat ja monipuolista ohjelmaa. Keskus on avoinna ympäri vuoden.

Kandersteg International Scout Centre Sveitssä

Leirikeskus sijaitsee Sveitsin Alpeilla, 900 asukkaan Kanderstegin kylässä, noin 70 km Bernistä. Kuten tunnin ajomatkan päässä olevassa Our Chaletissa, Kanderstegissäkin on tarjolla monenlaisia vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia. Talvella voi kokeilla laskettelua, hiihtoa ja vuoristovaelluksia ja keuhalla kiipeilyä ja jäätikköretkiä. Keskusta ylläpitää WOSM:n Euroopan osasto.

MUITA PARTIOKESKUKSIA

Baden-Powell House Iso-Britanniassa

Englantilaisten partiopoikien ylläpitämä Baden-Powell House sijaitsee keskellä Lontoota, lähellä kuuluisaa Hyde Parkia. Siellä sijaitsee myös englantilaisten partiopoikien päämaja.

Gilwell Park

Gilwell Park on kaikkien partiolaisten ”pyhiinvaelluspaikka”. Se sijaitsee puoli tuntia Lontoosta pohjoiseen. Sinne pääsee, kun hyppää Liverpool Streetin asemalta Chingfordiin menevään junaan ja kävelee 2,5 km länteen. Syyskuun ensimmäisenä viikonloppuna järjestetään vuosittainen Gilwell Reunion, jonne kokoontuu 2 000 partiiohjohtajaa ympäri maailmaa. Gilwell Parkissa on sisämajoitustilaa kymmenille ja telttapaikkoja tuhansille.

Näiden tunnettujen partiokotien lisäksi monilla kansallisilla partioliikkeillä on omat kotinsa, joissa voi vieraila. Tietoja kaikista kodeista saa helpoimmin Partiotalon infosta tai Where to Stay in Europe -viikkosesta, joka löytyy myös osoitteesta www.scout.org/europe/wtsie/index.html. Partiotalon infosta tai edellisiltä nettisivuilta löytyvät myös partiokotien ja -keskusten yhteystiedot, jos haluaa varata huoneen itselleen jostakin partiokodista.

MUITA LEIRIALUEITA

Euroopassa on paljon leirialueita, joissa voi järjestää esimerkiksi lippukuntaleirin. Leirialue löytyy esimerkiksi Vässaröstä, Tukholman saaristosta, tai Kanderstegistä, Sveitsistä. Myös leirialueista löytyy lisätietoja *Where to Stay in Europe* -oppaasta. Ja eri maiden järjestöiltä löytyy varmasti apua sopivan leiripaikan löytämisessä.

Kannattaa muistaa, että leirin järjestäminen Ruotsissa, Virossa tai Venäjällä ei maksa paljoakaan tavallista kesäleiriä enempää, mutta se antaa paljon lisää uusia mahdollisuuksia leireilyyn.

TYÖSKENTELY PARTIOKODISSA TAI LEIRIKESKUKSESSA

Jos et ole aikeissa tienata suurta maallista omaisuutta kesän aikana, vaan haluat mieluummin mielenkiintoisen kesätyön, oppia kieliä, auttaa muita ja saada paljon uusia ystäviä, on työskentely partiokodissa tai leirikeskuksessa erinomainen vaihtoehto. Palkkana on useimmiten ilmainen ruoka ja majoitus, mutta joissain tapauksissa työntekijät saavat taskurahaa ja virkapuvun. Valitettavasti matkat joutuu usein maksamaan itse. Kannattaa tarkistaa, että omistaa kunnollisen matkavakuutuksen, sillä partiovakuutus ei kata palkallista työskentelyä partiokodissa. Mikäli työskentelystä ei saa palkkaa, voi hakea

Päivät ovat

pitkiä ja

työ raskasta

– mutta

kokemus on

mahtava.

Suomen Partiolaisilta Folke Bernadotten muistosäätiön matka-apurahaa, jonka haku aika on keväisin.

TYÖSKENTELY PARTIOKODISSA

Työrupeamat vaihtelevat suuresti pituudeltaan ja sisällöltään: Työsopimuksen pituus vaihtelee yhdestä kuukaudesta yhteen vuoteen. Talveksi voi olla mahdollista päästä töihin esimerkiksi Kanderstegiin, jonne otetaan hommiin kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan. Muualla voi tehdä lyhyemmänkin pestin. Työtehtäviä voivat olla aktiviteettien vetäminen, kouluttaminen ja opastaminen, mutta varmemmin myös yöpöyrytys, siivoaminen ja ruoanlaitto. Osa kodeista on avoinna pelkästään tytöille, osa sekä tytöille että pojille. Joissakin partiokodeissa on siistiä ja paikat järjestyksessä, toisissa taas suhtaudutaan asioihin vähemmän tarkasti. Mutta kaikissa kodeissa päivät ovat pitkiä, työ raskasta ja välillä yksitoikkoistakin eikä työn ja vapaa-ajan välillä ole eroa. Mutta kokemus on mahtava.

Kiinnostus partiokotityöskentelyä kohtaan on kasvanut huomattavasti viime vuosien aikana, joten asialla kannattaa olla ajoissa. Suosituimpiin partiokoteihin täytyy käytännössä hakea vuotta ennen. Positiivisuus, joustavuus, aktiivisuus, hyvä kieli- ja ilmaisutaito sekä partiotaitojen kouluttamiskokemus lisäävät mahdollisuuksia saada töitä. Monilla partiokodeilla on valmis työnhakulomake, joka tulee toimittaa eteenpäin Partiotalon kautta. Näin varmistetaan, että työnhakija on maksanut jäsenmaksunsa ja on Suomen Partiolaisten jäsen. Jos partiokodilla ei ole omia lomakkeita, täytyy työnhakijan markkinoida itseään suoraan haluamaansa partiokotiin. Partiotalon infosta saa ajan tasalla olevaa tietoa partiokodeista ja työnhakumenettelystä.

EUROPEAN VOLUNTARY SCOUT PROGRAMME

Tästä vihkosesta löytyy tietoa mahdollisuudesta tehdä vapaaehtoistyötä joskin eurooppalaisessa partiokodissa tai leirintäalueella. Hakuajat ja vaatimukset vaihtelevat kohteittain, yleensä vaatimuksena on 18–30 vuoden ikäraja ja partiolaistausta. Ruoka ja majoitus järjestetään paikan puolesta, joskus on myös mahdollista hakea avustusta matkakustannuksiin.

ICSP – INTERNATIONAL CAMP STAFF PROGRAM

USA:n partiopoikajärjestö, Boy Scouts of America, tarjoaa vuosittain sadoille ulkomaalaisille partiijohtajille vapaaehtoistyötä pysyvillä leirialueillaan. Työ kestää 6–8 viikkoa, ja paikkoja on tarjolla niin pojille kuin tytöillekin. Työntekijöiden tulee olla 18–30-vuotiaita ja kyetä opettamaan partiotaitoja englanniksi. Majoitus ja ruokailut ovat ilmaisia, mutta matkat tulee maksaa itse. Viime vuosina vapaaehtoistyöntekijöille on maksettu myös kivaa taskurahaa.

Leirialueita on ympäri Yhdysvaltoja. Suurin niistä, Philmont Scout Ranch sijaitsee Uudessa Meksikossa. Siellä on tarjolla seikkailuja villin lännen henkeen: vuoristo- ja hevosvaelluksia, karjanhoitoa ja kalliokiipeilyä, mutta myös korkeatasoista opaskoulutusta. Floridan eteläkärjessä sijaitseva Florida Sea Base on erikoistunut purjehdukseen, sukellukseen ja surffaukseen. Northern Tier Programs on Minnesotassa oleva retkeilykeskus, josta tuhannet melon-

taryhmät lähtevät kymmenpäiväisille kanoottivaelluksille intiaanien ja turkismetsästäjien reittejä seuraten.

Hakuaika vapaaehtoistyöhön on marras-joulukuussa. Hakulomakkeet, joihin tarvitaan kahden henkilön suositukset, tulee toimittaa lääkärintodistuksen ja valokuvien kera Partiotaloon joulukuun loppuun mennessä. Keväällä saa tiedon hyväksymisestä. Mikäli tietää leiripaikan, johon haluaa päästä töihin, tulee ottaa yhteyttä suoraan leiripaikkaan ja kertoa toiveistaan työhakemuksessa. Lisätietoja ja hakulomakkeita saa Partiotalosta.

CAMP COUNSELORS USA

Yhdysvaltoihin voi päästä kesätöihin myös Camp Counselors USA:n kautta. Kannattaa olla tarkkana, sillä tarjolla on myös muita kuin partioleirejä, esimerkiksi YMCA:n, Outward Boundin ja American Red Crossin leirejä. Hakuaika on alkutalvella. Lisätietoja saa osoitteesta www.campcounselors.com/

MUITA KANSAINVÄLISIÄ TAPAHTUMIA

POHJOISMAINEN JOHTAJAVAIHTO

Pohjoismainen johtajavaihto on vuosittain toistuva Suomen ja jonkun toisen Pohjoismaan välinen partiojohtajavaihto-ohjelma. Joka vuosi kaksi partiojohtajaa Suomesta tutustuu kahden viikon ajan vuorossa olevaan toiseen Pohjoismaahan, sen partiotoimintaan, kulttuuriin ja erityispiirteisiin sekä omaan koulutus- tai ammattialaansa kohdemaassa. Samana vuonna kaksi partiojohtajaa kohdemaasta vierailee Suomessa.

Tavoitteena on avartaa ja lisätä osallistujien pohjoismaista partiotuntemusta ja antaa osallistujille yhteistyöhön rohkaiseva kokemus. Vaihto-ohjelma maksaa valittujen matkat, ruokailut, ohjelman ja majoituksen. Johtajavaihto on toiminut vuodesta 1973 lähtien.

SEMINAARIT JA KURSSIT

Eri puolilla maailmaa järjestetään partioseminaareja ja -kursseja, joihin kutsutaan partiolaisia järjestäjämäärä rajojen ulkopuolelta. Seminaarit käsittelevät ajankohtaisia, kansainvälistä nuoriso- ja par-

**Scouting in
rural areas?**

**Developing
scouting and
guiding in
urban areas?**

tiokenttää koskettavia asioita. Seminaarin aikana on mahdollista tutustua kohdemaahan sekä tietysti partiolaisiin eri puolilta maailmaa. Seminaariosallistujat voivat hakea apurahaa Folke Bernadotten muistosäätiöstä ja kurssilaiset partiosäätiön Kata Jouhkin rahastosta.

Maailmanjärjestöt järjestävät säännöllisesti seminaareja ja kursseja johtajille. WAGGGS järjestää Juliette Low -seminaareja nuorille naisille ympäri maailmaa. Juliette Low -seminarit pidetään aina jossakin partiokodissa. Vuoden 1997 seminaari pidettiin Meksikossa ja tuolloin teemana oli Yhdistyneet Kansakunnat ja keskustelun aiheena oli mm. miten WAGGGS voisi toimia aktiivisesti maailman tapahtumissa. Vuonna 2000 seminaari oli Intiassa, Sangamin partiokodissa. Seminaarin teemana oli Dream, dare, do. Seminaarissa käsiteltiin mm. yhteisiä unelmia ja uskallusta niiden toteuttamiseen.

WAGGGS:n ja WOSM:n Euroopan alueet järjestävät vuosittain parikymmentä seminaaria. Seminaarien aiheina on ollut mm. Scouting in Rural Areas, Developing Scouting/Guiding in Urban Areas ja Seminar on New Technologies.

Myös Pohjoismaat kutsuvat usein eri maiden edustajia seminaareihinsa. Esimerkiksi Ruotsissa on järjestetty kehitysyhteistyötä ja pakolaisuutta koskevia seminaareja. Pohjoismaiden välillä järjestetään myös yhteistä koulutajakoulutusta, ja tanskalaiset ovat järjestäneet Gilwell-kursseja, joihin osallistunut partiojohtajia kaikista Pohjoismaista.

KEHITYSYHTEISTYÖPROJEKIT

Suomen Partiolaisten kehitysyhteistyöhankkeiden koordinoitiryhmä, kehuryhmä, kertoo mielellään meneillään olevista kehitysyhteistyöhankkeista. Kehuryhmä julkaisee Kehybasaari nimistä luetteloa meneillään olevista piilippukunnille ja piireille sopivista kehitysyhteistyöhankkeista. Kehitysyhteistyöprojekteista saa tietoa myös Partionalosta, kehuryhmältä ja partiolehdistä.

Suomen Partiolaisten edellinen suuri kehitysyhteistyöprojekti oli Werjaram-projekti vuosina 1990–93. Projektin aikana rakennettiin terveys-

keskus Senegalin Diofioriin. Projektin yhteydessä järjestettiin useita työleirejä Senegalissa. 80-luvulla Uniscout-projekti rokotti yhteistyössä Unicefin ja Nepalin partiolaisten kanssa 75 000 lasta Nepalissa.

ULKOMAALAISET PARTIOLAISET SUOMESSA

VIERAITA LIPPUKUNNAN LEIRILLE

Edullinen tapa saada kansainvälistä väriä lippukunnan toimintaan on kutsua ulkomainen partioryhmä kesäleirille. Helppointa on ottaa yhteyttä ulkomalaisiin partiolaisiin, jotka ovat jo tuttuja ehkä kansainvälisiltä leireiltä ja joiden nimet ovat valmiiksi osoiteluettelossa.

Jos tiedossa ei ole yhtään tuttua ryhmää, jonka voi kutsua leireilemään Suomeen, kannattaa ottaa yhteyttä Partiotalon kv-sihteeriiin ja kysyä ulkomaisten partiojärjestöjen osoitteita. Valitun maan keskusjärjestölle kannattaa kirjoittaa kirje, jossa kerrotaan tarkoin, minkälaista ryhmää toivotaan ja mitä heille ollaan järjestämässä. Liikkeellä on oltava viimeistään leiriä edeltävänä syksynä, sillä tiedon leviämiseen, halukkaiden löytämiseen ja partiolaisten omaan päätöksentekoon on varattava rutkasti aikaa.

Kannattaa toimia myös Internetin kautta. Loistavan tilaisuuden tähän tarjoaa partiolaisten Internet-tapaaminen, eli JOTI, Jamboree on the Internet, joka järjestetään aina lokakuun lopussa.

Toinen tapa hankkia kansainvälisiä vieraita on olla aktiivinen, kun valmistellaan Suomen Partiolaisten suurleiriä tai oman piirin piirileiriä. Niille kutsutaan aina ulkomaisia partioryhmiä, jotka usein sijoitetaan suomalais-ten kanssa samaan leirilippukuntaan. Leiriorganisaatiolle voi kertoa halukkuudesta saada ulkomaalaisia leirilippukuntaan. Mitä joustavampia toiveita esitetään, sen parempia ovat lippukunnan mahdollisuudet saada vieraita.

KIRJEENVAIHTO ENNEN LEIRIÄ

Ulkomaisen partioryhmän kutsumisesta on keskusteltava lippukunnan johdon kanssa, sillä kutsun lähettämistä seuraa vastuu, joka loppuu vasta, kun vieraat ovat palanneet turvallisesti koteihinsa. Ensimmäiseksi tulee valita yhteyshenkilö, joka hoitaa kaiken kirjeenvaihdon vieraiden kanssa ja joka toimii vieraiden äänitorvena suunniteltaessa leiriä. Vieraille tulee säännöllisesti kirjoittaa leirisuunnittelun edistymisestä. Heidän kysymyksensä tulee esittää myös leirin johtajille, jotta niihin saadaan heidänkin kantansa. Liikojia ei kannata lupailla, mutta vieraita tulee auttaa parhaan mukaan. Leiriteltojen ja -kattiloiden kuljettaminen lentokoneessa tai polkupyörän tarakalla on vaikeaa, joten kannattaa yrittää hankkia osa varusteista vieraille lainaksi.

Suomalaisten yliopistojen www-sivuilla on ohjeita Suomeen tuleville opiskelijoille. Niitä voi soveltaen käyttää, kun kerrotaan ulkomaalaiselle partioryhmälle, miten Suomen sää, ruoka, luonto ja tavat poikkeavat muusta maailmasta. Kannattaa kysyä myös vaihto-oppilailta, mikä heidän mielestään on Suomessa erilaista ja etukäteen kertomisen arvoista. Partiotuominnastamme kannattaa kertoa, että meillä vastuulliset johtajat ovat useimmiten noin 20-vuotiaita, joilla on kuitenkin lähes kymmenvuotinen johtajaura takana, ja jotka ovat leiri-, vaellus- ja erätaitojen ammattilaisia.

Kaikki vieraiden kanssa käyty kirjeenvaihto kannattaa säilyttää ja antaa kirjeet myös leirin johdon luettavaksi, jotta tieto kulkisi sujuvasti. Vieraille kannattaa lähettäkää kaupunkiesitteitä, karttoja ja muuta valmista materiaalia. Ne ovat ilmaisia, mutta arvokasta lisäapua, ja niiden lähettäminen antaa kuvan, että järjestelyt on hoidettu komeasti. Käsinkirjoitettuja viestejä ei kannata lähettää, sillä varsinkin vieraskieliset nimet ja osoitteet ovat vaikeita ymmärtää. Lisäksi pitää tarkistaa, että kaikkiin vieraiden kysymyksiin on vastattu, ja että on ryhdytty täyttämään annettuja lupauksia.

PERHEVIERAILU

Perhevierailu on tärkeä osa partiomatkaa. Perhevierailun aikana vieras asuu 2–5 päivää perheessä kuin perheenjäsenenä. Olisi toivottavaa, että hänelle voitaisiin antaa vierailun ajaksi oma huone. Sen lisäksi hän tarvitsee riittävästi unta, ruokaa ja monipuolista ohjelmaa. Vieraille tulisi myös kertoa mahdollisuudesta pestä pyykkiä, koska hän ei kuitenkaan sitä uskalla itse kysyä. Isäntäperheet tulee hankkia jo talvella, jotta he voivat olla yhteydessä uusiin perheenjäseniinsä. Ja isäntäperheille tulee tarkasti kertoa, mitä perhevierailu tarkoittaa. Kannattaa suunnitella yhteistä ohjelmaa, jotta vieraat saisivat tavata toisiaan – samalla isäntäperheet pääsevät vähemmällä. Kannattaa varautua myös isäntäperheiden suunnitelmien muutoksiin ja viime hetken kieltäytymisiin varmistamalla muutamalta luottopartiolaiselta, että he voivat vastaanottaa vieraan lyhyelläkin varoitussajalla.

Vierailuohjelmaehdotelmia

- I päivä** Isäntäperheet noutavat perheenjäsenensä satamasta tai lentokentältä.
- II päivä** Kaupunkierros polkupyörillä rasteina partiokolo, ostoskeskus, kirkko, talomuseo, satama.
- III päivä** Pesäpalloa, suunnistusrata, veneilyä.
- IV päivä** Retki kansallispuistoon, kalastusta, saunomista.
- V päivä** Ostoksilla käyntiä, yhteinen päivällinen.

MATKAN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Mitä suurempi ryhmä on lähdössä matkalle, ja mitä tuntemattomampi on kohde, sitä enemmän tarvitaan suunnittelu-aikaa. Puoli vuotta lienee vähimmäisaika, koska useimmiten ilmoittautuminen esimerkiksi leireille umpeutuu jo marras-joulukuussa. Silloin rahoituksenkin järjestämiselle jää vielä aikaa.

Suunnittelu ja päätöksenteko ja niistä seuraavat toimenpiteet etenevät seuraavanlaisesti:

Valitaan matkakohde

Päätetään ajankohta

- leiri-ilmoittautuminen

Valitaan matkustustapa

- lentojen, lauttojen, junien ja bussien varaukset

Laaditaan talousarvio

- menoerät
- varainhankintasuunnitelma

Suunnitellaan ja varataan majoitus

- majoitusvaraukset

Tutustutaan kohteeseen

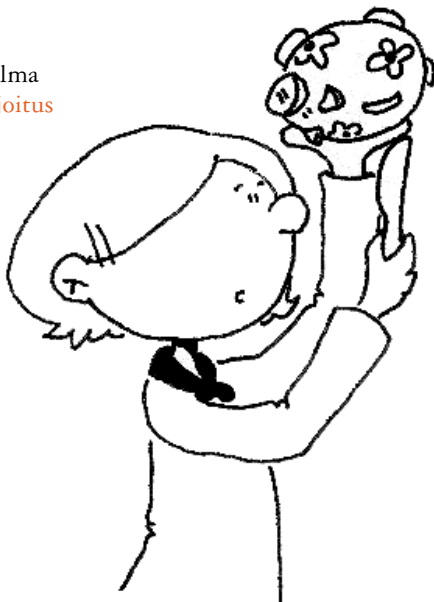
- passit ja viisumit
- luonnon- ja sääolot
- historia ja kulttuuri
- oheisohjelmat
- varusteet

Varaudutaan ohjelmaan

- Suomi-ohjelma
- iltanuotiot
- asut
- näyttelymateriaali

Muut asiat

- yhteiset hankinnat
- viemiset ja tuliaiset
- tapaamiset

**Intiaan ei
kannata
matkustaa
sadekautena,
ellei tarkoitus
ole tutustua
tulva-alueiden
pelastustöihin.**

MILLOIN LÄHDETÄÄN?

Luonnollisin aika lähteä matkalle on kesäloma. Jotta matkan rahoituksenkin kannalta tärkeille kesätöille jää riittävästi aikaa, on paras olla liikkeellä joko heti koulujen päätyttyä tai juuri ennen niiden alkamista. Elokuu on Keski-Euroopassa tavallisin lomakuukausi ja silloin majoittuminen on kalliimpaa ja kulkuvälineet täysiä. Kannattaa ottaa selvää myös kohdemaan sääoloista. Intiaan ei kannata matkustaa sadekautena, ellei tarkoitus ole tutustua tulva-alueiden pelastustöihin.

Leirin ajankohtaan ei voi juurikaan vaikuttaa, joten päätettäväksi tulee lähinnä, montako päivää ennen leiriä lähdetään liikkeelle ja osallistutaanko perhevierailuun ennen leiriä vai sen jälkeen. Näiden päätösten tekoon vaikuttavat matkustustapa ja -aika sekä aikaero. Mikäli matkustaminen on raskasta, kannattaa perhevierailuun osallistua ennen leiriä, jotta ehtii palautua ennen leirin alkua. Toisaalta perhevierailusta saa enemmän irti, kun on ehtinyt jo totuttautua puhumaan vierasta kieltä.

MATKUSTUSTAPOJA

Matkakustannukset muodostavat kustannuksista suurimman osan. Tulee laskea kuitenkin tarkkaan, missä syntyy todellista säästöä. Viikko junassa ei ehkä olekaan halvempaa kuin opiskelijahintaisen lentolipun ostaminen, ja on peräti todennäköistä, että ruokakulut ovat suuremmat kuin mahdollinen säästö matkakuluissa. Tilauslinja-auto on käytännöllinen ratkaisu, jos lähti- jöitä ja matkatavaroita on paljon ja kohde Alppien tällä puolella. Kannattaa kysyä kaikki mahdolliset aikaisen varaajan edut sekä ryhmä- ja opiskelijalennukset ja muistaa huomioida myös paikallisliikenteen kustannukset.

Lentokone

Lentäminen on turvallisin ja nopein, mutta usein kallein ja taatusti saastut- tavin tapa matkustaa. Joskus se voi kuitenkin olla kokonaiskustannuksiltaan

junaakin halvempi. Se on lisäksi ainoa järkevä mahdollisuus, kun matkustetaan toiselle mantereelle. Euroopan sisäisillä lennoilla saa matkatavaroita olla vain 20 kg / henkilö, mutta Atlantin ylilennoilla ja niiden yhteyslennoilla ruhtinaalliset 2 x 32 kg! Pitää muistaa, ettei tulitikkuja, polttoaineita eikä hätäraketteja saa kuljettaa lentokoneessa.

Vähintään kymmenhenkinen ryhmä saa yleensä noin 10 % alennusta reitilennoista. ISIC-opiskelijakortin haltijoille on tarjolla myös edullisia yksisuuntaisia lentoja. Reitti on syytä valita huolella, sillä edullisin hinta saattaa löytyä käyttämällä pieniä lentokenttiä tai poikkeavaa reittiä. Esimerkiksi Suomesta Yhdysvaltoihin on halpaa lentää Islannin kautta. Kannattaa kuitenkin ottaa selvää lentokenttien jatkoyhteyksistä. Jos lähimpään kaupunkiin pääsee vain taksilla, on säästö helposti tuhlattu. Useimmiten lentokenttäverot eivät kuulu mainostettaviin tarjoushintoihin, joten ne on syytä vielä tarkistaa.

Lentokentän lähtöselvitykseen on saavuttava viimeistään tuntia ennen koneen lähtöä, mutta jos matkustaa ryhmässä, tulee saapua paljon aikaisemminkin, jotta saa vierekkäiset paikat.

Juna

Jos aikoo matkustella paljon ympäri Eurooppaa, kannattaa hankkia Interrail-kortti, jolla voi matkustaa niin paljon kuin jaksaa kortin voimassaoloajan ja -alueen sisällä. Pohjoismaissa matkustavalle on myös edullisia lippupaketteja, joita voi kysyä rautatieasemalta. Myös Aasiassa juna on luotettava tapa matkustaa.

Paikkalippu on syytä varata ainakin yöjuniin, sillä se ei maksa paljon verrattuna sen tuomiin hyötyihin. Lisäksi se on pakollinen joissakin pikajunissa, kuten IC-, EC- ja Pendolino-junissa. Junalla pääsee lentokoneesta poiketen aina kaupungin keskustaan asti. Mutta jos matkassa on leiriteltat ja -keittiöt, voi junan vaihtaminen olla melkoisen hankalaa. Junamatkaa varten kannattaa ostaa eväät etukäteen, koska junasta ei voi joko ostaa mitään syötävää tai sitten hinnat ovat kohtuuttoman korkeat.

Linja-auto

Lippukunnan voimin matkustettaessa tilauslinja-auto on usein paras vaihtoehto. Sillä pääsee kolon ovelta leiriportille asti oman aikataulun mukaisesti ja suomalaisen kuljettajan kuljettamana. Mukaan mahtuvat teltat, kamiinat, keittimet ja kattilat sekä Suomi-ohjelmassa tarvittavat koivut ja leirirakennelmien lepänrungot. Omassa bussissa nukkuessa ei tarvitse varoa taskuvarkaitakaan.

Jos leirin aikana ei tarvita bussipalveluita, voi liikennöitsijän kanssa neuvotella ratkaisusta, jossa kuljettaja olisi leirin ajan vaikkapa kesälomalla eikä siltä ajalta tarvitsisi maksaa hänen palkkakulujaan. Edullisin matkasta tulee silloin, jos lippukunnassa on pari linja-autokortillista isää, jotka haluavat auttaa omalla panoksellaan.

Yhdysvaltoja voi halkoa Greyhound-busseilla. Niihin on saatavilla edullisia usean päivän lippuja, jotka on ostettava Pohjois-Amerikan ulkopuolelta. Liput voi ostaa jo Suomesta.

Auto

Henkilöautoilua kannattaa jo turvallisuudenkin vuoksi välttää, kun matkustetaan Pohjoismaiden ulkopuolelle. Päivän reipas ohjelma sekä väsynyt ja kokematon kuljettaja voivat olla kohtalokas yhdistelmä yön pitkinä tunteina.

Auton lyhytaikainen vuokraaminen voi olla perusteltua. Vuokra- ja vakuutusehdoista tulee ottaa selvää jo Suomessa. Esimerkiksi USA:ssa ja Kanadassa täytyy olla vähintään 25-vuotias voidakseen vuokrata auton. Matkatoimistojen välityksellä auton voi varata hyvissä ajoin etukäteen ja kenties edullisemminkin kuin paikan päältä varattuna. Usein auton vuokraaminen onnistuu vain luottokortilla. Autoa vuokrattaessa on syytä muistaa ottaa kaikki mahdolliset vakuutukset ja omavastuunpoistomaksut.

Suomalainen ajokortti on voimassa kaikissa EU-maissa. Muualla mentäessä pitää varmistaa, kelpaako ajokortti sellaisenaan vai tarvitaanko kansainvälinen ajokortti.

Laiva

Jos matkaan lähtee junalla, linja- tai henkilöautolla, osuu reitille melko varmasti autolautta. Interrail-kortilla saa lauttamatkat tavallisesti puoleen hintaan. Mikäli kuljetaan autolla ja käytetään useampaa autolauttaa, kannattaa käyttää lippupaketteja, jolloin kokonaishinta on erillislippuja edullisempi.

Jos haluaa viipyä merellä kauemmin ja oppia purjehtimaan, voi ottaa yhteyttä Finlands Svenska Scouter rf:ään, jonka koulutuslaiva Navigator tekee kesäisin useita Itämeri-purjehduksia. Näihin voivat osallistua kaikki partiolaiset. Samoin Suomen Purjelaivasäätiö järjestää useita purjehduksia ympäri vuoden ja ympäri maailmaa.

Käveleminen

Apostolinkyyti on halvin ja hitain tapa liikkua. Se ei oikeastaan ole matkustusta lainkaan, mutta mitä mainioin tapa tutustua vieraaseen maahan syvällisemmin. Kävellessä kannattaa kulkea kevyesti, jättää ylimääräiset varusteet majoituspaikkaan tai rautatieaseman matkatavarasäiliöön. Tarpeelliset varusteet pakataan päiväreppuun ja jalkaan pistetään kunnolliset vaelluskengät. Pitää muistaa, että meille tutut jokamiehen oikeudet ovat voimassa vain Ruotsissa ja Islannissa. Muualla tulee yöpymiseen saada lupa maanomistajalta.

Pyöräily

Pyöräillen matka joutuu kävelyä sukkelammin ja kilometrejä karttuu nelinkertainen määrä. Polkupyörä on erittäin hyödyllinen kulkuväline myös suurleireillä, mutta niillä sen käyttöön tarvitaan usein vaikeasti saatava lupa.

Pyöräillessä tulee käyttää kypärää ja ottaa mukaan varaosia ja työkaluja. Varusteet tulee pakata pyörälaukkuihin, sillä rinkan kanssa pyöräily on vaarallista ja reppukin aiheuttaa istumisongelmia. Pyöräilijän on muistettava, että esimerkiksi etelän kesässä pyöräillessä pimeä tulee aikaisin ja yhtäkkiä.

Usein on mahdollista ottaa pyörä mukaan junaan, bussiin, laivaan ja lentokoneeseenkin, mutta kannattaa miettiä myös pyörän vuokraamista matka-

kohteessa. Vuokrapyörän kunto ja varusteet on syytä tarkastaa huolella. Ja vuokrapyörään tulee vaatia kunnollinen lukko.

Liftaaminen

Partiomatkailuopas kieltää liftaamisen sen monien vaarojen vuoksi.

TALOUSARVIO

Kun kohde ja matkustustapa on valittu, on laskettava, mihin muuhun rahat riittävät ja mihin ne eivät riitä. Menoerät tulee jakaa mahdollisimman pieniin yksityiskohtiin: matkanjohtajan on oltava realististi laskiessaan kustannuksia.

Tavallisimpia menoja ovat

- matkustus: myös paikkaliput, paikallisliikenne, taksit ja leirikuljetus
- majoitus: makuuvaunut, hytit, leirintäalueet, partiokodit, retkeilymajat ja motellit
- ruokailut: vähintään aamiainen ja yksi lämmin ateria
- leirimaksu: tarkista, kuuluuko leirin hintaan leiriruoka
- tapaamiset: ennen matkaa ja sen jälkeen
- pääsymaksut: nähtävyydet, museot, urheilukilpailut, elokuvat
- paperityöt: passi, viisumi, pankkikulut, kirjeenvaihto, kopiot, alennuskortit, kartat
- turvallisuus: vakuutukset, rokotukset, ensiapuvälineet, lääkkeet
- varusteet: sadekatokset, kattilat, polttoaine, ohjelmatarvikkeet
- viemiset ja kiitokset isännille, tuliaiset tukijoille
- muut kulut (vähintään 10 %): valuuttakurssimuutokset, muut ennalta arvaamattomat kulut.

Säilytä kaikki kuitit ja kirjaa kulut matkanjohtajan päiväkirjaasi. Seuraa kulujen toteutumisesta ja muuta talousarviota tarpeen mukaan. Kannattaa jo etukäteen miettiä, mistä voi hädän hetkellä säästää tai luopua. Jos vararahastoon (muut kulut) ei tarvitse koskea matkalla, voidaan se käyttää jälkitaapaamiseen, valokuvakuluihin tai seuraavan matkan suunnitteluun.

Talousarvioon kuuluu menojen lisäksi myös tulopuoli. Kun menot on syytä arvioida hivenen yläkanttiin, on tulot viisasta arvioida vähän pessimistisesti. Paikallislehdille ja -radiolle voi jo etukäteen kertoa matkasta, sillä se voi auttaa avustusten saamisessa. Lisää tietoa aiheesta löytyy kohdassa Raha-asiat.

MAJOITUS

Kun valitaan yöpymispaikkaa, on otettava huomioon ryhmän koko, osallistujien ikä, matkan rasitukset, sääolot, kustannukset ja odotukset. Pienryhmä voi käyttää partioystävien vieraanvaraisuutta, mutta bussilastillinen partioveteraaneja on syytä majoittaa hotelliin.

Partioystävät

Kun suunnittelee partiomatkaa, huomaa, miksi on hyvä kerätä nimiä ja osoitteita muistivihkoon. Parhaimmillaan odotettavissa voi olla ilmainen hotelli-

**Joskus voi
tehdä löytöjä:
munia, pekonia
ja paahtoleipää
leskirouvan ja
teen kera.**

tason majapaikka, päivällinen ja aamupala, kuljetuspalvelu ja hauskaa seuraa. Mutta pitää muistaa, että partiostävienkin kanssa toimitaan vastavuoroisesti.

Laivahytti tai makuuvaunu

Kun haluaa säästää sekä aikaa että rahaa, kannattaa käyttää yöaika matkustamiseen ja antaa muiden valvoa. Ja voi herätä pirteänä satojen kilometrien päässä.

Teltta

Telttailu on partiomaisin tapa yöpyä. Se on myös varsin edullista ja nokkelaa, jos tarvitsee telttaa leiriä varten. On kuitenkin muistettava, että leirintäalueiden ulkopuolella tarvitaan lupa teltan pystyttämiseen. Luvan kyllä usein saakin, ehkä iltapalankin, mutta sen varaan ei kannata retken taloutta rakentaa.

Teltraa ei voi kuitenkaan lukita varkailta, siksi vartioimattomaan telttaan ei koskaan pidä jättää tavaroita. Myös telttapaikan valintaan kannattaa uhraata muutama minuutti, ettei öinen kaatosade yllätä tulva-aalloillaan.

Partiokoti

Partiokodit ovat kodikkaita ja partiomaisia majapaikkoja. Varaukset on syytä tehdä heti, kun matkaohjelmaa aletaan pohtia. Ruoanlaittoa varten on usein yhteiskeittiö, vieraat siivoavat itse huoneensa ja muutenkin kaikki osallistuvat taloustöihin. Tunnelma on mahtava ja uusia ystävyksiä on helppo solmia. Lisätietoja ja yhteystietoja saa *Where to Stay in Europe* -kirjasta, Internetistä ja Partiotalosta.

Retkeilymaja

Retkeilymajoissa yöpyminen on tavallisesti edullista, varsinkin jos hankkii kansainvälisen retkeilymajakortin jo Suomessa. Partiolaisena sen saa alehintaan. Retkeilymajapaikkakin pitää varata jopa puoli vuotta etukäteen. Mukaan tarvitaan omat lakanat ja tyynyliinat. Ja hintaan sisältyvään aamupalaan kuuluu tavallisesti vain sämpylä, mehu ja tee.

Kaikissa retkeilymajoissa on oma sääntönsä ja kellonajat, joita tulee noudattaa. Tulee tarkistaa erityisesti, milloin huone pitää vastaanottaa ja luovuttaa sekä milloin ovet avataan iltapäiväisin ja milloin ne suljetaan öisin.

Retkeilymajojen yhteystietoja saa matkatoimistoista. Joissakin kaupungeissa on myös sleep-in-majapaikkoja, jotka muistuttavat retkeilymajoja. Ja jotkut opiskelija-asuntolat muuttuvat kesäaikaan kesähotelleiksi. Näiden hintataso vaihtelee rajusti, mutta joskus voi tehdä myös löytöjä.

Bed & Breakfast

Varsinkin englantia puhuvissa maissa Bed & Breakfast on yleinen majoitusmuoto. Perinteisimmillään se on leskirouvan ylläpitämä yksityiskoti, jonka yläkerran tyhjiksi jääneisiin huoneisiin majoitetaan vieraita ja heille tarjotaan aamiaiseksi muniä, pekonia ja paahtoleipää teen kera. Hintaluokka on retkeilymajan ja hotellin välimaastossa. Suuri ryhmä voi tarvita kaikki kau-

pungin B & B:t, joten se on suositeltavin majoitusmuoto 1–3 hengen ryhmille.

Motelli

Autolla liikkuville on tarjolla kaikenlaisia motelleja, jotka voivat ainakin syrjäseuduilla tarjota joustavia majoituspaketteja edullista siskonpetimajoitusta myöten.

Hotelli

Yöpyminen hotellissa kuulostaa kalliilta, mutta saattaa olla edullistakin, joskus peräti ainoa vaihtoehto. Mikäli mahdollista, huoneet kannattaa varata jo Suomessa matkatoimiston kautta. Paikan päällä tulee tarkistaa, että saa sellaisen huoneen, josta on maksanutkin.

Jos et ole tehnyt varausta, kierrä vaikka kaikki kylän hotellit ja kysy halvinta vaihtoehtoa. Muista kysyä myös huoneita, joissa ei ole omaa suihkua ja wc:tä. Ja kysy myös lisävuoteiden hinta. Kun hinta on tingitty, varmista vielä, että aamiainen kuuluu hintaan.

Matkatoimistoista, esimerkiksi Kilroysta, voi ostaa kohtuuhintaisia hotellikuponkeja, jotka ovat voimassa Euroopassa, Pohjois-Amerikassa, Australiassa ja Uudessa Seelannissa. Kuponkeja käyttäen majoituksen saa edullisesti eikä ole sidoksissa aikatauluihin. Muista pyytää matkatoimistosta luetelo niistä hotelleista, jotka hyväksyvät kupongit.

PASSI JA VIISUMI

Pohjoismaissa matkustettaessa tarvitaan vain henkilöllisyystodistus, mutta kun matkustetaan kauemmas, tarvitaan aina passi. Tarkista, että passisi on voimassa koko matkan ajan. Kun matkustetaan viisumia vaativiin maihin, passin tulee olla usein voimassa vielä 3–9 kuukautta senkin jälkeen, kun on matkustanut maasta pois.

Passianomuslomakkeita saa nimismiehen kansliasta tai poliisiasemalta, jonne ne on myös jätettävä täytettyinä kahden passivalokuvan kera. Passin voi saada yhdeksi tai kymmeneksi vuodeksi. Vuoden passin saa päivässä, mutta se on kalliimpi kuin kymmenen vuoden passi. Alle 18-vuotiaan huoltajan on allekirjoitettava passihakemus, ja 17–30-vuotiaan miehen tulee liittää mukaan sotilaspassi, todistus siviilipalveluksesta tai kutsuntatodistus.

Jos hukkaa passinsa ulkomailla, voi saada väliaikaisen passin Suomen tai muun Pohjoismaan suurlähetystöstä. Väliaikainen passi ei ole voimassa kaikissa maissa, joten kerro matkasuunnitelmistasi lähetystövirkaileijalle, jotta pääset ainakin takaisin Suomeen. Passin saaminen helpottuu, jos sinulla on kopio alkuperäisestä passistasi.

Joihinkin maihin vaaditaan passin lisäksi viisumi, jonka saa maan suurlähetystöstä tai konsulaatista Helsingistä. Jos maalla ei ole suurlähetystöä tai konsulaattia Suomessa, lähin löytyy yleensä Tukholmasta. Joskus viisumin saa saapuessaan maan rajalle. Matkatoimistot tuntevat viisumisäädökset ja osaavat auttaa hakemusten laatimisessa. Ne voivat hoitaa viisumiasiat puolestasi, mutta siitä peritään erillinen maksu. Viisumin saamiseksi saatetaan vaatia lääkärintodistus, kopio paluulipusta tai todistus siitä, että sinulla on

Matkanjohtajan tehtävä on vaativa, haastava, mielenkiintoinen ja raskas – mutta antaa paljon.

tarpeeksi rahaa. Joihinkin maihin vaaditaan viisumi, vaikka siellä vaihtaisi vain lentoa. Viisumiasioissa kannattaa varautua parin kuukauden odotukseen ja satasen laskuun.

KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

Matka on aikamoinen investointi, joten siitä kannattaa ottaa kaikki hyöty irti. On syytä miettiä jo hyvissä ajoin etukäteen, miten olisi mahdollista tutustua kohdemaan kulttuuriin perusteellisesti. Matkan aikana voi toteuttaa esimerkiksi erilaisia projekteja, vaikkapa jonkin palvelutempauksen.

Eri maiden partiojärjestöistä voi lukea WAGGGS:n *Trefoil Round the World* -kirjasta ja WOSM:n *Scouting Round the World* -kirjasta. Kirjat löytyvät todennäköisesti partiopiirien toimistoista, jossa niitä voi käydä lukemassa. Muuta maakohtaista tietoa saa leirinjärjestäjiltä sekä tietysti kirjastoista, matkatoimistoista, suurlähetystöistä ja Internetistä.

Etukäteen kannattaa tutustua maan historiaan, kulttuuriin ja pääuskontoon. Ja ottaa selvää kansallisista juhlapäivistä, jolloin kaupat ovat kiinni ja hotellit täynnä. Opetella tervehdykset ja muut tavallisimmat sanonnat maan kielellä. Myös luonnon- ja sääolot on tärkeä tuntea varusteiden valintaa varten, sillä sademäärä, lämpötila tai tuulisuus vaikuttavat esimerkiksi vaatteiden, teltan ja makuupussin valintaan.

Kun tietää kohteesta enemmän, on ryhmän oheisohjelmiakin helpompi suunnitella. Sellaisia ovat tutustuminen paikallisiin nähtävyyksiin, kiertojoukot, käynti kansallispuistossa, museot, elokuvat, urheilutapahtumat, ostoksilla käynti, partiolokovierailu, rock-konsertit tai vaikkapa teatteri-ilta.

Lopuksi matkanjohtaja suunnittelee matkaohjelman niin, että matkustaminen, leiri, perhevierailu ja tutustumiskäynnit muodostavat järkevästä kokonaisuudesta, ja että aikaa jää riittävästi myös lepoon.

MATKUSTAMINEN RYHMÄSSÄ

Ryhmässä on turvallista matkustaa, ja mukaan voivat lähteä nekin, jotka eivät yksin uskaltaisi reissuun lähteä. Matkaa varten on nimettävä johtaja, jolla on kokemusta sekä matkailusta että porukan johtamisesta. Mikäli matkanjohtaja ei osaa kunnolla kieliä, käy helposti niin, että leirin kv-ihmiset keskustelevat kieltä puhuvien kanssa ja matkanjohtaja jää syrjään. Siitä voi syntyä turhaa kaunaa, joka voidaan välttää jo matkanjohtajaa valittaessa.

MATKANJOHTAJA

Matkanjohtaja kokoaa ryhmän, johtaa matkan suunnittelua ja huolehtii, että kaikki, mikä pitää tehdä, tulee myös tehtyä oikein ja ajallaan. Tehtävä on vaativa, haastava, mielenkiintoinen ja raskas, mutta se myös antaa paljon.

Matkanjohtaja voi valmistautua tehtävään monin tavoin: käymällä Suomen Partiolaisten partiomatkailukurssin, haastattelemalla Partiotalon kv-sihteeriiä tai aiempien vastaavien matkojen matkanjohtajia ja ottamalla selvää matkakohteesta.

Hyvä matkanjohtaja on

- vastuullinen mutta joustava**
- päättäväinen mutta diplomaattinen**
- järjestelykykyinen ja nopea liikkeissään**
- pitkäpinnainen ja tasapuolinen**
- säästäväinen muttei turhan pihii**
- kielitaitoinen ja huumorintajuinen.**

Lisäksi matkanjohtajan tulee pystyä ratkaisemaan ongelmia ja kestäämään kriittikkä.

Matkanjohtajan tehtäviä voidaan jakaa useammalle ihmiselle, mutta matkanjohtajan tulee itse hoitaa yhteydet leirinjärjestäjiin. Jos tehtäviä jaetaan, yksi voi hoitaa matkatoimistojärjestelyt, toinen raha-asiat ja kolmas toimia sihteerinä. Tehtävajaon on oltava selkeä ja matkanjohtajan on oltava jatkuvasti ajan tasalla asioista. Matka ei kuitenkaan saa olla matkanjohtajan oma projekti, vaan koko ryhmän yhteinen juttu. Jokaisen mielipidettä on kuunneltava ja kaikkien on pysyttävä yhteisten päätösten takana.

Matkanjohtajan tärkeimpiä tehtäviä on pitää yhteyttä yhteistyökumppaneihin: leirinjärjestäjiin, mahdollisiin tukijoihin, ryhmän jäseniin, heidän vanhempiinsa ja Partiotaloon. Kun ilmoittautumisaika on umpeutunut, matkanjohtajan tulee lähettää ilmoittautuneille ensimmäinen matkakirje. Se sisältää matkanjohtajan ja matkakohteen esittelyn, aikataulun, maksuaikataulun ja selvityksen, mitä maksu sisältää, henkilötietolomakkeen täytettäväksi sekä kutsun ensimmäiseen tapaamiseen.

Matkan suunnitteleminen yhdessä on hauskaa ja se yhdistää ryhmää, mutta päävastuu on aina matkanjohtajalla. Ensimmäisessä kokouksessa matkanjohtajan tulee kertoa matkan peruskuviot ja tiedot matka-apurahojen anomisesta. Varsinaisen päiväohjelman suunnittelu voidaan tehdä yhdessä, jotta kaikki saavat kokea jotakin itseä erityisesti kiinnostavaa.

Jo suunnittelukokouksiin kannattaa luoda iloinen tunnelma, ja aina on oltava jotain uutta ja mielenkiintoista asiaa. Samoja asioita ei kannata jauttaa, sillä se saattaa turhauttaa osallistujat jo ennen matkaa.

Kaikille ryhmän jäsenille on kerrottava samaan aikaan kaikki matkaan liittyvä, jotta välttyttäisiin väärinkäsityksiltä, jotka voivat pilata koko matkan. Parasta on jakaa tärkeimmät päätökset ja yksityiskohdat paperilla. Toisessa matkakirjeessä matkanjohtaja voi kertoa tarkat lähtö- ja paluuajat, tietoa perhevierailusta, maan olosuhteista ja tarvittavista varusteista sekä kysyä toiveita ja erityisruokavaliointimuksia ja listata sovitut pelisäännöt.

Kaikille osallistujille tulee koota matkalle vihkonen, jossa on vähintään matka- ja leiriohjelma, junien ja lentokoneiden aikataulut, leirin, muiden isäntien, Suomeen jäävän yhteyshenkilön ja Suomen Partiolaisten yhteystiedot sekä sovitut säännöt.

Matkanjohtajan tehtävää helpottaa, jos ryhmä jaetaan pienryhmiin, jotka pitävät jäsenistään huolen. Pienryhmille voi antaa tehtäviä esimerkiksi kohdemaahan tutustumiseksi.

**Kova jätkä
ei vaihda
paitaansa
viikkoon,
mutta kuka
haluaa hänet
viereensä
junassa?**

Matkustettaessa ryhmän kannattaa pukeutua yhtenäisesti, muista turisteista erottuvasti, esimerkiksi samanlaisen t-paitaan. Matkan tapahtumia voi kerätä vaikkapa pitämällä yhteistä päiväkirjaa, johon jokainen voi kirjoittaa osansa.

YHTEISET SÄÄNNÖT

Yhteiset pelisäännöt pitää sopia yhdessä koko ryhmän kanssa ennen kuin ongelmia ilmenee, siis jo Suomessa. Ne tulee myös kirjata ylös ja toimittaa tiedoksi vanhemmillekin. Kaikkea ei saada paperille kirjattua ja silloin on kunkin käytettävä tervettä järkeä. Nyrkkisääntönä toimikoon Suomen laki, mutta pitää muistaa, että paikalliset lait ja tavat voivat olla Suomen lakia tiukemmat.

AIKATAULU JA TAPAAMISPAIKKA

Matkalla suuri ryhmä jakaantuu välillä pienemmiksi ryhmiksi. Kun ryhmä jakaantuu, on pidettävä huoli, ettei kukaan lähde yksin harhailemaan, vaan että kuljetaan vaikkapa 3–6 hengen ryhmissä. Tapaamispaikka ja -aika on sovittava aina yksiselitteisesti ja kaikilta pienryhmiltä on varmistettava, että he tietävät minne ja koska heidän on palattava. Sovittu aika voi olla esimerkiksi 15 minuuttia ennen junan lähtöaikaa. Matkanjohtajan tulee saapua tapaamispaikalle viimeistään 10 minuuttia ennen määräaikaa, jotta syntyneet ongelmat ehditään ratkaista ennen kuin on liian myöhäistä.

On tärkeää korostaa, että jokainen on vastuussa siitä, että on ajoissa paikalla. Jos myöhästymisestä aiheutuu ryhmälle kustannuksia, myöhästynyt maksaa laskun.

KÄYTTÄYTYMINEN

Ulkomaille ryhmä ei edusta pelkästään Suomea ja suomalaisia partiolaisia, vaan koko partioliikettä. Virheisiin ei ole varaa, joten järki kannattaa pitää päässä: rokkikoneita on turha raahata kansallispuistoihin, huudot kuuluvat iltanuotioille ja puukot repun pohjalle. Kova jätkä ei vaihda paitaansa viikkoon erämaassa, mutta kukaan ei halua häntä junassa viereensä.

VAATETUS

Partiotapahtumien virallisissa tilaisuuksissa käytetään täydellistä partiopukua, johon kuuluvat myös väiski ja edustushuivi. Matkanjohtajan tulee ilmoittaa, miten mihinkin tilaisuuteen tulee pukeutua. Muulloinkin vaatetuksen pitää vastata sään ja hyvän tavan vaatimuksia.

ALKOHOLI JA TUPAKOINTI

Suomessa partio ja alkoholi eivät kuulu yhteen. Ja autoilu ja alkoholi kuuluvat yhteen vain kolaripaikoilla. Lasillinen punaviiniä italialaisella vaeltajaleirillä tai kolpakollinen olutta alppikylässä ei maailmaa kaada, mutta matkustettaessa ei maisteta tippaakaan.

Alle 18-vuotiaiden tupakointi on lailla kielletty. Muiden kanssa voidaan sopia tupakkalakosta matkan ajaksi.

HUUMEET

Huumeet ovat ehdottoman kiellettyjä.

RANGAISTUKSET

Rangaistukset, mukaan lukien äärimmäisin keino, joka on omalla kustannuksella kotiin lähettäminen, täytyy päättää yhdessä etukäteen. Kun säännöt ja niiden rikkomisesta asetetut rangaistukset on päätetty, niissä on myös pysyttävä – poikkeuksetta.

MATKANJOHTAJAN REPPU

Hyvän matkanjohtajan tuntee siitä, että hänen reppunsa sisältöä tarvitsevat enemmän muut kuin hän itse. Se on kuin runsauden sarvi. Sieltä löytyy apu ja pelastus mitä ihmeellisimpiin ongelmiin.

Matkanjohtajan repusta löytyvät

- kännykkä, ylimääräinen akku, laturi ja adapteri
- kopiot leirikirjeenvaihdosta
- isäntien, isäntäperheiden ja partiokavereiden yhteystiedot
- matkasuunnitelma, karttoja ja esitteitä
- sovittujen ja vaihtoehtoisten majoituspaikkojen yhteystiedot
- kopiot lipuista ja kaikkien matkalaisten passien henkilötietosivuista
- monta kopiota osallistujalistasta
- kansainvälinen jäsenkortti ja vakuutuskortti
- vakuutuskorvauslomake ja ohjeet onnettomuustilanteen varalta
- kaiken maailman kolikoita ja pikkuseleitä
- luottokorttien kuoletuspuhelinnumerot
- päiväkirja, muistivihko, paperia, kyniä ja paksu tussi
- raamattu, matkaopas, luonto-opas ja pari dekkaria
- postimerkkejä ja kirjekuoria
- kompassi ja taskulamppu sekä varaparistot
- juomapullo ja pari suklaapatukkaa
- teelusikka, voiveitsi ja leikkuulauta
- hammasharja
- ensiapupakkaus ja kattava lääkevarasto
- vedenpuhdistustabletteja ja suolatabletteja
- aurinkoöljyä, hyttysmyrkkyä ja jalkatalkkia
- wc-paperia, kosteuspyyhkeitä ja terveyssiteitä
- ompelutarvikkeet, hakaneuloja ja vaihtomerkkejä
- ruuvimeisseli, narua, teippiä, metallilankaa, linkkuveitsi ja pari irtohihnaa
- tulitikut tai sytkäri ja kynttilä
- huuliharppu, partiolaulukirja ja arpakuutiot
- pikkuradio, kamera ja pari filmirullaa
- riippulukko ja pilli
- lippis, vaihtovaatteita ja sadetakki
- avaruushuopa, istuinalusta ja pari muovipussia
- käsienpesualtaan irtotulppa, käy kaikkiin -mallia.

VARUSTEET

Partiolaiselle on luonnollisinta pakata varusteet rinka. Siihen mahtuu paljon tavaraa, sitä on helppo kantaa ja se jättää kädet vapaiksi. Matkalauku on hyvä valinta, jos matkustaa lentokoneella ja tarvitsee sileitä vaatteita. Lentoyhtiöt suosittelevat matkalaukkujen käyttöä, koska niitä voi kuljettaa tavarankuljetuslinjoja pitkin. Sivistyksen ulkopuolella pyörälliset matkalaukut ovat tuohon tuomittuja. Jos tavaroita joutuu kantamaan pitkät matkat, on valinta selvä: rinka.

Matkatavaroihin pitää muistaa merkitä matkanaikainen osoite ja puhelinnumero sekä ulko- että sisäpuolelle. Jos tavarat häviävät, menee leiri pilalle, kun matkailijan tavarat toimitetaan kotiosoitteeseen.

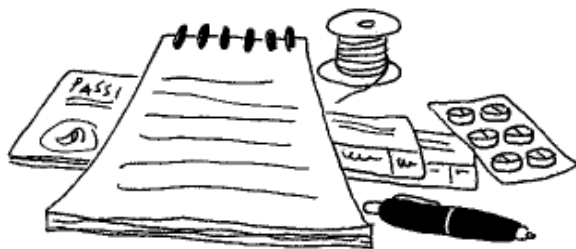
Matkalla tarvitaan myös pikkureppu. Reppu käy lennolla käsimatkatavarana, johon pakataan tarpeellisimmat varusteet, sillä valittavan usein matkatavarat eksyvät matkalla ja tulevat perille vasta parin päivän kuluttua. Matkanjohtajan päivärepussa on siksi oltava ainakin lento- ja muut matkaliput ja hotellikupongit, koko leirikirjeenvaihto, aikataulut, passikopiot, osoitevihko, kartat, lääkkeet, sadevaatteet ja parin päivän vaihtovaatteet. Siten matka voi jatkua vaikka ilman muita varusteita.

Henkilökohtaiset varusteet

Älä ota mukaan kaikkea, mitä luulet tarvitsevasi, vaan ainoastaan ne, joita ilman et tule toimeen. Ulkomailla tarvitaan ihan samoja tavaroita kuin matkalla Suomessakin – ehkäpä sanakirjaa ja matkaoppaita lukuun ottamatta.

Pakkaa rinkaasi

- makuupussi, makuu- ja istuinalusta
- ruokailuvälineet, juomapullo
- täydellinen partiopuku: partiopusero, hame tai housut, partiovyö, edustushuivi ja väiski
- kävely- ja vaelluskengät
- sadevarusteet
- helle- ja vaihtovaatteet
- lämmin pusero
- uimapuku, pyyhe, peseytymisvälineet ja hygieniatarvikkeet
- päähine, aurinkolasit ja aurinkoöljyä (hyttysmyrkyä)
- linkkuveitsi, korjausvälineet, ea-välineet ja lääkkeet
- riippulukko
- vaihdettavia partiomerkkejä
- tuliaisja ja kiitoslahjoja
- päiväkirja, kyniä ja kamera.

Matkalla voi pestä pyykkiä, joten osan sukista ja alusvaatteista voi jättää odottamaan kotiinpaluuta. Tyttöjen pitää muistaa, että helle, valvominen ja aikaero voivat sekoittaa normaalin kuukautisrytmin.

Matkustamisen ajaksi kannattaa pukeutua rentoihin vaatteisiin. Virallista partiopukua käytetään leiriin saavuttaessa, avajaisissa, lipunnostoissa, iltanuotioilla, vierailupäivinä ja päättäjäisissä. Muulloin asuksi riittää esimerkiksi ryhmän oma t-paita tai college, shortsit, edustushuivi ja väiski.

Ryhmän varusteet:

- Suomen lippu
- teltat ja sadekatokset salkoineen ja maakiiloinen
- keitin, kattilat ja muut ruoanvalmistusvälineet
- työkalut
- rakennustarpeita
- ohjelmarekvisiittia: joulupukin puku, Muumi tai muumipuku, kansallispuku
- Suomi-materiaalia: esitteitä, julisteita, kartoja, valokuvia, maistiaisia
- tuliaisia ja kiitoslahjoja
- konttoritarvikkeita
- täydellinen ea-laukku lääkkeineen
- wc-paperia.

Ainakin perhevierailun isäntäperheet, leirin ja alaleirin johtajat, kv-yhteyshenkilöt ja leirilippukunta ansainnevat tuliaisia tai kiitoslahjoja. Suomea edustavat mainiosti puu-, lasi- ja keramiikkaesineet sekä kuvakirjat. Myös itse tehdyt lahjat ovat arvostettuja. Esimerkiksi suomalaisista partiomerkeistä voi koota komean merkkitaulun tai kotiseudun nähtävyyksistä kollaasiteoksen.

EDUSTAMINEN

Partiomatkalla matkalaiset edustavat sekä Suomea että suomalaisia partiolaisia. Sen mukaisesti tulee käyttäytyä aina ja kaikkialla. Suomen lippu kannattaa ottaa mukaan myös kurseille ja seminaareihin.

Kansainvälisissä tapahtumissa on kaikilla tilaisuus esitellä omaa maataan kansainvälisenä iltana, markkinoilla tai muutoin. Iltaohjelmat ja esitykset on syytä valmistella ja suunnitella jo ennen matkaa, sillä perille tultaessa kaiken on oltava valmista. Myös esittelypisteet pitää suunnitella jo Suomessa: Sibeliusta, leikkejä, lauluja, suomalaisia urheilusankareita ja teollisuusyrityksiä, kansallismaisia, ruokamaistiaisia resepteineen, Suomen Partiolaisen tulevan suurleirin, oman piirin tai lippukunnan esittelyä. Mukaan tarvitaan jaettavia esitteitä, julisteita ja postikortteja. Niitä saa mm. Partiotalosta, Metsähallitukselta, Matkailun Edistämiskeskuksesta tai kotikunnan matkailutoimistosta. Matkalle voi myös koota diasarjan tai ottaa videon, mutta välinetoiveista tulee kertoa leirinjärjestäjille jo hyvissä ajoin. Ja toivelista on syytä kirjoittaa koneella väärinkäsityksien välttämiseksi.

Aina ei riitä
maalaisjärki.

Joskus

tarvitaan

kovaa

kaupunkilais-

taktiikkaa.

VÄLTÄ IKÄVIÄ YLLÄTYKSIÄ

MATKA-APTEEKKI

Matkaryhmän ensiapupakkaukseen kuuluu valikoima yleisimmin tarvittavia lääkkeitä kuumeeseen ja särkyyn, matkapahoinvointiin, ripuliin, allergisiin reaktioihin ja hyönteisten puremiin. Lääkkeet tulee säilyttää pakkauksissaan, niin tiedetään, mitä mitkäkin pillerit ovat. Sitä paitsi poliisi ja tulli saattavat suhtautua epäilevästi purkkeihin, joissa on sekalainen seurakunta pillereitä.

Jos matkan aikana täytyy ostaa lisää lääkkeitä, apteekkarille kannattaa näyttää suomalaisia lääkepakkauksia, joissa näkyvät lääkkeiden valmistusai-
neet.

SAIRAUDET

Jos jollakin matkalaisista on jokin krooninen sairaus, on ennen matkaa syytä kysyä lääkäriltä ohjeita. Lääkäriltä saa myös englanninkielisen lääkärintodistuksen, joka helpottaa oikean avun saamista. Matkalle on syytä ottaa varmuuden vuoksi hieman ylimääräisiä lääkkeitä. Osa lääkkeistä olisi hyvä olla matkanjohtajalla, ja hänen olisi hyvä tietää, miten sairaskohtauksen sattuesa tulee toimia. Kannattaa muistaa, että allergiakohtaukset voivat yllättää Suomessakin: Pohjois-Suomesta eteläisen Suomen kevätparaatiin tulevat astmaatit ovat saaneet pahojakin oireita, kun lääkkeet ovat jääneet kotiin.

ROKOTUKSET

Rokotusmääräykset vaihtelevat maittain. Länsimaihin ei tarvita yleensä lisärokotuksia, mutta rokotusmääräykset on syytä tarkistaa terveyskeskuksesta. Sieltä selviää myös, koska rokotukset on otettava. Jotkut rokotteet tarvitsevat jonkin aikaa aktivoituaakseen, toiset taas vaativat kaksi rokotuskertaa. Matkalle kannattaa ottaa mukaan terveyskeskuksesta saatava kansainvälinen rokotustodistus, jota ilman ei esimerkiksi eräisiin Afrikan maihin pääse lainkaan.

Terveysvinkejä

Juo pullotettua vettä, jos et ole varma veden laadusta. Vältä myös jäitä. Juo hellesäällä jatkuvasti pieniä määriä, vähintään 3 litraa päivässä. Kofeiinia sisältävät juomat, kuten kahvi ja kolajuomat, vauhdittavat aineenvaihduntaa. Juo siksi pari lasia vettä jokaista kahvikupillista kohden. Älä syö verisiä pihvejä tai keittämätöntä ruokaa. Vältä salaatteja, äläkä syö ruokaa, joka on ollut kauan rinkassa. Pese hedelmät ja vihannekset. "Peel it, boil it or leave it." Älä läträä alkoholilla, sillä matkalla tarvitetut toimivat aivot. Huolehdi puhtaudestasi, äläkä kylve saastuneissa vesistöissä. Käytä kondomia sukupuolisuhteissa, niin vältät hiv-tartunnan ja muut sukupuolitaudit.

AURINKO

Etelän aurinko paahtaa ja polttaa. Siksi on käytettävä päähinettä, aurinkolaseja ja peittäviä vaatteita. Paljas iho pitää suojata voimakkaalla aurinkovoiteella. Aurinkovoiteet eivät kuitenkaan muodosta suojalevyä iholle, vaan ainoastaan vähentävät auringon polttavaa vaikutusta. Aurinkovoiteet kannattaa ostaa jo Suomesta, niin saa suomalaisille ihotyypeille sopivia suojakertoimia eikä nahka pala aurinkoöljynostomatalla. Jos matkustaa erityisen aurinkoiseen maahan varsinkin keskitalvelle, voi rusketuksen hankkia jo Suomessa vaikka solariumissa, jolloin palamisvaara on pienempi.

Ensimmäisinä päivinä kannattaa käyttää vähintään 15 suojakertoimen voidetta. Kun matkustaa etelään, on suojakertoimen hyvä olla vieläkin korkeampi.

Kun iho ruskettuu, voi vähitellen vähentää suojakerrointa 12:een tai 8:aan. Auringonottoa kannattaa kuitenkin välttää päivän lämpimimpinä tunteina kello 11 ja 15 välillä.

Aurinko aiheuttaa myös auringonpistoksia ja lämpöhalvauksia. Siksi aurinkoisilla alueilla tulee aina käyttää päähinettä ja juoda paljon. Jos on todella kuumaa ja kosteaa, tulee käyttää myös suolatabletteja. Tavallisimpia auringonpistoksen oireita ovat pahoinvointi, päänsärky ja rauhattomuus. Lämpöhalvaus saattaa johtaa jopa tajuttomuuteen. Matkalaisten on syytä pitää toisiaan silmällä, ja jos jollain näkyy edellä mainittuja oireita, hänet tulee heti toimittaa varjoon viileään paikkaan ja tarjota kylmää juotavaa.

MATKAVÄSYMYS

Jet lag ei ole varsinainen tauti, vaan aikavyöhykkeen vaihtumisesta johtuva eri ihmisiin eri voimakkuudella vaikuttava häiriötila. Jet lagiin voi varautua muuttamalla parina viimeisenä kotimaan iltana nukkumaanmenoaikaa lähemmäksi kohdemaan aikaa. Perillä väsymystä vastaan kannattaa taistella ja mennä nukkumaan kohdemaan ”normaaliin aikaan”. Ihmiset, jotka elävät säännöllistä elämää, kärsivät matkaväsymyksestä todistettavasti yökukkuja enemmän.

TURVALLISUUS

Väsymys, outo paikka ja avun tarve johtavat turisteja helposti varkaiden ja muiden rikollisten käsiin. Aina ei riitä maalaisjärki, vaan matkalla tarvitaan myös kovaa kaupunkilaistaktiikkaa: Älä luota outoihin kulkijoihin. Vältä kaupunkien keskustoja ja turistikohteita iltaisin. Älä koskaan liiku yksin. Muista, että ammattivargaat vaativat asemilla, rahanvaihtopaikoissa ja yleensä tungsissa.

Parasta on
pitää muutama
pikkuseteli
taskussa ja
arvokkaat
paperit ihossa
kiinni.

ARVOTAVARAT

Matkalla kannattaa pitää mahdollisimman vähän rahaa mukana ja sellaisessa paikassa, josta muut eivät sitä löydä. Rahavyö on varma säilö, mutta sitä on omistajankin vaikea käyttää. Kaulapussi on yleinen rahojen, passin ja lippujen säilytyspaikka, mutta pitää olla erityisen varovainen, kun sen ottaa esille. Housujen sisäpuolelle voi ommella turvataskun, joka avataan vain turvallisessa paikassa, hotellissa tai teltassa. Parasta on pitää muutama pikkuseteli ja kolikko taskussa ja arvokkaammat paperit tiukasti ihossa kiinni.

Matkashekkien kuitit pitää säilyttää eri paikassa kuin shekit, ja luottokorttien tunnusluvut on opeteltava ulkoa. Ja matkalaukussa ei kannata kuljettaa mitään arvokasta. Jos et luota lentokentän matkatavarapalveluun, niin vaihda kaverisi kanssa esimerkiksi toinen vaelluskenkä, jolloin laukun penkoja löytää vain eriparikenkiä.

Tavaroita ei koskaan pidä jättää vartioimatta. Hotellissa asuvan kannattaa säilyttää arvopaperit hotellin kassakaapissa. Itse hotellihuone ei sitä vastoin ole turvallinen paikka. Matkalle kannattaa ottaa varmuuden vuoksi mukaan riippulukko, jolla voi lukita tavarat retkeilymajojen tavarasäilöihin.

Taskuvarkaiden kohteena ovat reput ja kameralaukut, joten niistä tulee pitää ehdottomasti hyvää huolta – älä säilytä niissä mitään korvaamattoman arvokasta. Repun päällä voi pitää sadesuojaa tai sivutaskujen yläosassa tyhjiä muovipusseja, jolloin varas ei pääse käsiksi suoraan repun sisältöön. Reppua voi kantaa myös vatsapuolella. Jos laskee repun selästään, sen kantohihnan voi pujottaa joko oman, tuolin- tai pöydänjalan ympärille.

Varkaavat toimivat harvoin yksin. Tavallisesti taktiikka on kaksiosainen: Kun matkalaisen huomio on esimerkiksi lähistön tappelussa tai kahvia päälle läikyttäneessä ohikulkijassa, harhauttajan rikoskumppani iskee kyntensä matkalaisen reppuun, takkiin tai taskuun. Kieltäydy siis avuntarjouksista ja pidä reppusi koko ajan silmissäsi.

Vahingon varalle voi varautua jo kotona. Kopioita voi ottaa niin passista, viisumista, matkashekkikuiteista kuin muistakin arvopapereista, ja antaa yhdet kopiot kaverille ja jättää toiset kopiot Suomeen jollekin, joka voi lähettää ne ulkomaille. Matkanjohtajalla tulee olla kopiot ainakin kaikkien matkalaisten viisumeista ja passien henkilötietosivuista.

VALOKUVAUS

Valokuvat ovat tärkeä osa matkailua, mutta niiden ottaminen voi olla myös turvallisuusriski. Matkalla tulee aina noudattaa valokuvaaminen kielletty - kylttejä. Jos kieltoa rikkoo, menettää ainakin filminsä, luultavasti kameransakin ja saa ehkä syytteen vakoilusta. Kiellettyjä kuvauskohteita ovat ilman kylttejäkin sotilasalueet, poliisiasemat, tullitarkastukset, pankkialit, huumekauppiat ja tappelut.

Kysy aina lupa, kun kuvaat ihmisiä. Äläkä anna kenenkään huijata sinua lupautumalla ottamaan sinusta kuvan kamerallasi.

HUUMEET JA SALAKULJETUS

Pysy erossa huumeista. Mikä on kiellettyä Suomessa, on kaikkialla kiellettyä suomalaisille. Joissakin maissa huumeiden hallussapidosta voi saada kuolemantuomion.

Monet turistit ovat salakuljettaneet huumeita rajojen yli tietämättään. Huumekauppias voi piilottaa repun sivutaskuun kääronsä ja varastaa repun tullitarkastuksen jälkeen. Jos jää tullissa kiinni, on vaikea todistaa, ettei ole itse laittanut huumeita reppuunsa. Pakkaa aina itse ostokset laukkuusi ja jos ostat laukun ulkomailta, varmista, että se on tyhjä.

Pidä matkatavaroita silmällä, ja jos mahdollista, lukitse reppusi jollain keinolla. Tosin aina ei lukkokaan estä hämäreiveikkoja.

Yksi keino on sinetöidä matkalaukku pakkaamisen jälkeen, jolloin huomaa heti, jos laukku on avattu. Sinetti voi olla vaikka laukusta ulos pistävä langanpätkä, joka katkeaa, kun laukku avataan. Jos huomaat, että laukkuusi on avattu, ilmoita siitä virkailijoille ja tutkikaa laukku ennen rajanylitystä.

MATKAVAKUUTUKSET

Matkalle kannattaa ottaa matkavakuutus. Jos matkustaa paljon, voi ottaa jatkuvan matkavakuutuksen, joka on voimassa kaikilla alle kolme kuukautta kestävillä matkoilla. Sairastaminen ulkomailla on kallista, mutta vakuutus maksaa jopa paluumatkan, jos joutuu keskeyttämään matkan sairauden takia. Matkatavaravakuutus on myös hyvä olla, koska rinkan sisällön arvo on helposti useita tuhansia markkoja. Vastuuvakuutus korvaa ne vahingot, jotka aiheuttaa muille. Tarkista kuitenkin ensin oma kotivakuutuksesi, sillä se saattaa sisältää myös matkatavaravakuutuksen. Matkavakuutuksen voi ottaa vakuutusyhtiöstä, matkatoimistosta, pankista tai postista.

Vakuutusyhtiöistä saa vihkosia, joissa kerrotaan, mitä onnettomuustilanteissa tulee tehdä. Tapahtuneesta tulee aina hankkia todistus: poliisilta, jos jotain on varastettu tai lentoyhtiöltä, jos se on hukannut tavarasi. Pidä aina mukana korvaushakemuslomaketta, niin tiedät ottaa tarvittavat tiedot ylös.

Ryhmän
voimin voi
koota koko
matkakassan,
mutta se
vaatii tiukkaa
toimintaa.

PARTIOVAKUUTUS

Partiojäsenmaksuun kuuluu partiomatkoilla voimassa oleva Sammon vakuutus. Partiovakuutukseen sisältyvät tapaturmavakuutus, matkavakuutus ja matkatavaravakuutus ovat niin kutsuttuja toissijaisia vakuutuksia, eli ne korvaavat vain, mikäli muuta vakuutusta ei ole tai se ei kata koko vahinkoa. Matkavakuutus kattaa partio toiminnan ulkomailla ja kotimaassa. Jotta partiovakuutus olisi voimassa myös ulkomailla, täytyy ulkomaille suuntautuvasta partiomatkasta tehdä ilmoitus Partiotaloon. Lomakkeita saa Partiotalon infosta. Lomakkeen liitteenä on oltava lista kaikista ryhmän jäsenistä. Ilmoituksen tekee matkanjohtaja.

Tapaturmavakuutuksessa ei ole omavastuuta, ja se korvaa lääkärihoidon, sairaalakulut, lääkkeitä ja kuljetuksen kotiin. Vakuutus korvaa myös matkan peruuntumisen. Matkavastuuvakuutus on sitä vastoin ensisijainen vakuutus. Se korvaa muille aiheuttamasi henkilö- ja tavaravahingot. Vakuutuksista saa lisätietoa Suomen Partiolaisten turvallisuusohjeista.

Matkanjohtajan tulee tilata Partiotalon infosta vakuutuskortti, joka palautetaan matkan jälkeen. Joillakin sopimuslääkäreillä pelkästään korttia näyttämällä voi todistaa, että matkalaisella on vakuutus eikä hänen tarvitse itse maksaa hoitokuluja. Yleensä kuitenkin potilas maksaa hoitokulut itse ja matkan jälkeen hän voi periä hoitokulut vakuutusyhtiöltä takaisin kuitteja vastaan. Isommissa vahinkotapauksissa kannattaa ottaa heti yhteyttä vakuutusyhtiöön. Vakuutusyhtiön palvelunumerot löytyvät vakuutuskortista.

Korvaushakemukset tehdään vakuutusyhtiö Sammon lomakkeille, joita saa Sammosta ja Partiotalon infosta. Lomake palautetaan Partiotaloon lääkärintodistuksen, todistajien lausuntojen, kuittien ja muun tarvittavan aineiston kanssa.

RAHA-ASIAT

MISTÄ MATKARAHAT?

Varainhankinta on osa matkakokonaisuutta. Kun on itse ansainnut matkamarkat, tulee matkasta rakkaampi kuin isän maksamana. Ryhmän voimin voi koota kasaan koko matkakassan, mutta se vaatii sekä mielikuvitusta että tiukkaa toimintaa. Joulun seutu on parasta varainhankinta-aikaa, joten suunnitelmat kannattaa tehdä ajoissa.

Rabankervuideoita

- joulupukkipalvelu
- joulukorttien ja adventtikalentereiden myynti
- kirpputorit ja arpajaiset
- talkoot
- lapsenvahtipalvelu
- puuntaimien istuttaminen
- tienvarsien siivoaminen
- ruohonleikkuupalvelu
- autonpesu
- muuttoapu
- ilmoitusten jakaminen
- matkakertomuksen kirjoittaminen paikallislehteen
- yhteistyö paikallisten yritysten kanssa

Myös muu kuin pelkkä kahiseva auttaa, kun valmistaudutaan matkalle: kannattaa kysyä filmiä paikallislehdeltä, tavaralahjoituksia tuliaisiksi ja reiluja alennuksia varustehankinnoista.

MATKA-APURAHAT

Suomen Partiolaisilla, osalla partiopiireistä ja joillakin lippukunnilla sekä vanhempainneuvostoilla on varattuna rahaa partiomatkailuun. Myös seurakunnat, kuntien nuorisotoimi ja esimerkiksi Lions- ja Rotary-klubit voivat antaa avustuksia. Anomusten kirjoittamiseen kannattaa käyttää aikaa, selostaa matkaohjelma tarkkaan ja liittää mukaan kunnollinen talousarvio. Muis- ta myös Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO, jonka kautta voi hakea rahoitusta EU:n nuoriso-ohjelmasta. Nämä hakemukset tulee kirjoittaa in english or en francais. Partioleiriin ei tosin sinällään myönnetä rahaa, mutta ryhmän vierailuun jonkin toisen maan partiolaisten luo voi saadakin tukea.

PARTIOLAISTEN MATKA-APURAHAT

Folke Bernadotten muistorahasto

Folke Bernadotten muistorahasto jakaa vuosittain matka-avustuksia, joilla tuetaan ulkomaille suuntautuvia partiomatkoja. Matkan aikana tulee osallistua leirille, vaellukselle tai muuhun partiotapahtumaan. Avustusta voi hakea matkanjohtaja koko ryhmälle tai yksin matkustava partiolainen. Partiolainen, joka kuuluu avustusta hakevaan ryhmään, ei voi hakea erillistä avustusta. Myös partiokoteihin työskentelemään lähtevät voivat hakea avustusta rahastosta, mikäli eivät saa palkkaa työskentelystään.

Hakulomakkeita saa Partiotalon infosta ja ne palautetaan Partiotalon kv-sihteerille. Hakemukset käsitellään kerran vuodessa, maaliskuun lopussa. Sen jälkeen toimitetut anomukset käsitellään seuraavana vuonna, joten avustuksen voi saada myös jälkikäteen. Apuraha-anomus on kuitenkin aina jätettävä ennen matkan alkua. Puutteellisia hakemuksia ei käsitellä. Apurahaa saaneiden tulee matkan jälkeen toimittaa Partiotaloon matkaraportti valokuvineen. Osa raporteista voidaan julkaista Partio-lehdessä.

**Kortilla saa
alennuksia
matkalipuista,
yöpymisestä
leirintäalueilla
ja hotelleissa,
kahviloissa,
risteilyillä...**

Kata Joubkin rahasto

Partiosäätiö jakaa vuosittain avustuksia Kata Joubkin rahastosta kolmeen tarkoitukseen: 17 vuotta täyttäneet partiojohtajat voivat hakea avustusta kansainväliseen koulutustapahtumaan tai kun he toimivat johtajina kansainvälisessä tapahtumassa. Iästä riippumatta voivat partiolaiset hakea avustusta myös johonkin merkittävään kansainväliseen kokoukseen tai tapaamiseen. Yksi stipendi voi olla suuruudeltaan korkeintaan 2 000 mk. Hakulomakkeita saa Partiotalon infosta. Hakemukset käsitellään kerran vuodessa, ja ne on toimitettava perille maaliskuun loppuun mennessä.

JÄSEN- JA ALENNUSKORTIT

Hyvissä ajoin ennen matkaa kannattaa selvittää, mitä kortteja matkalla tarvitaan ehdottomasti ja mistä korteista on hyötyä. Suomen Partiolaisten jäsenmaksu on oltava maksettuna ennen matkaa, vakuutusurvankin vuoksi.

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry:n jäsenkortti

Älä unohda maksaa jäsenmaksuasi! Ilman sitä ei voi osallistua partiooimintaan, ei voi saada matka-avustusta, ei kv-jäsenkorttia eikä partiovakuutukseen ole voimassa. Matkanjohtajan tulee ehdottomasti tarkistaa, että kaikki ryhmässä ovat jäsenmaksunsa maksaneita partiolaisia, muuten hänen harjeillaan on valtava vastuu onnettomuustapauksissa. Jäsenyyteen kuuluu tietysti myös Partio- ja Partiojohtaja-lehdet, Suomen Retkeilymajajärjestön jäsenyys sekä alennukset partiokaupoista.

Kansainvälinen partiojäsenkortti

Tällä kortilla voi osoittaa kaikkialla maailmassa olevansa partiolainen ja voi yöpyä partiokodeissa. Usein sillä saa ulkomaisista partiokaupoista samat alennukset kuin paikallisetkin partiolaiset.

Kv-jäsenkorttia anotaan Partiotalon infosta saatavalla lomakkeella. Ennen jäsenkortin myöntämistä tarkastetaan luonnollisesti, että hakija on maksanut Suomen Partiolaisten jäsenmaksun. Kesän matkoille jäsenkortti kannattaa anoa jo aikaisin keväällä. Ryhmälle riittää matkanjohtajan kv-jäsenkortti.

Kansainvälinen retkeilymajakortti

Suomen Partiolaisten jäsenet ovat myös Suomen Retkeilymajajärjestön jäseniä ja saavat kansainvälisen retkeilymajakortin alennettuun hintaan. Retkeilymajakortti on pakollinen joissain retkeilymajoissa, toiset antavat niiden haltijoille alennusta.

G025

G025 on FIYTO:n (Federation of International Youth Travel Organizations) ja UNESCO:n alennuskortti alle 25-vuotiaille nuorille. Sillä saa alennuksia lento-, juna-, bussi-, ja laivalipuista, autonvuokrauksesta, yöpymisestä matkustajakodeissa, hotelleissa ja leirintäalueilla. Alennuksia saa myös kahviloissa, baareissa, museissa, risteilyillä ja vakuutusyhtiöissä. On olemassa myös G025-matkailukäsikirja, jossa on monenlaisia matkustusneuvoja: matkan

suunnittelusta, lippujen varaamisesta, yöpymisestä, rokotuksista, ruoasta, ilmastosta ja terveydenhoidosta. GO25-kortin voi tilata Kilroy Travelsista, jonka osoite löytyy tästä oppaasta sivulta 45.

ISIC

ISIC on kansainvälinen opiskelijakortti, jonka voivat saada alle 35-vuotiaat opiskelijat. Eduiltaan se vastaa GO25-korttia. ISIC on ainoa opiskelijakortti, joka on voimassa ympäri maailman. ISIC:llä on myös ilmainen 24-tuntinen puhelinneuvontapalvelu. Kortin voi hankkia Kilroysta tai Areasta.

KÄTEISTÄ VAI KORTTEJA

Ilman rahaa ei reissusta selviä, mutta kannattaa harkita tarkkaan, millaista rahaa ottaa mukaan. Käteisellä, matkashekeillä sekä pankki- ja luottokorteilla on kaikilla hyvät ja huonot puolensa. Parasta on yhdistellä useampia maksutapoja.

Mukaan tarvittavaa rahamäärää voi vähentää tuntuvasti maksamalla matka- ja majoituskuluja mahdollisimman paljon matkatoimiston välityksellä.

Käteinen

Käteinen raha on yksinkertaisinta käyttää, mutta jos matkustaa usean maan halki, tarvitsee tietysti monia eri valuuttoja. Euroon siirryttäessäkin tilanne ei paljoa muutu, sillä kaikki rakkaat lähinaapurimme (Ruotsi, Norja, Tanska, Viro ja Venäjä) ja partioliikkeen emämaa Iso-Britannia, käyttävät sen jälkeenkin omia valuuttojaan.

Rahat kannattaa vaihtaa jo Suomessa ja koko ryhmän rahat samalla kertaa, jolloin säästetään vaihtokuluissa. Kannattaa pyytää pieniä seteleitä, koska suurempia voi olla vaikea käyttää pienissä kaupoissa. Mukaan voi ottaa myös edellisiltä matkoilta jääneitä tai kavereilta saatuja kolikoita, sillä niitä tarvitaan automaateihin.

Helppous ei aina tarkoita kuitenkaan samaa kuin turvallisuus. Jos rahat katoavat, niitä ei saa mitenkään korvattua. Ja jos matkan aikana joku tarjoutuu vaihtamaan rahaa kadulla, koko juttu kannattaa unohtaa, sillä se on lairtona, ja todennäköisesti saa vain vanhentuneita seteleitä tai tukun sanomalehtipaperia.

Matkashekit

Ehdottomasti turvallisin keino kuljettaa rahaa on matkashekit, koska niitä käytettäessä tarkistetaan maksajan henkilöllisyys. Kaikki liikkeet eivät vastaanota matkashekkejä, mutta missä ne hyväksytään, voi maksaa ostoksensa isolla shekillä, jolloin saa vaihtorahaa. Matkashekkejä saa pankeista eri suuruisina ja eri valuutoissa. Jos matkustaa monen maan halki, kannattaa matkashekit ottaa USA:n dollareina, Saksan markkoina, Englannin puntina tai Sveitsin frangeina ja pian euroina, koska niiden käyttäminen on helpointa. Länsi-Euroopan ulkopuolelle matkustettaessa on syytä tarkistaa, mitkä länsimaat ovat missäkin vihan kohteena ja valita ystävällismielinen valuutta.

Kun ostaa matkashekkejä, saa kuitenkin johon on kirjattu shekkien numerot. Jos shekit katoavat, pitää siitä ilmoittaa välittömästi pankille ohjeiden

Kirjaa heti

kaikki

kokemukset,

sillä aika

kultaa

karmeimmat-

kin muistot.

mukaan. Kuittia vastaan saa tilalle uudet shekit, eikä menetä rahojaan. Kuitti siis tulee pitää erillään shekeistä! Matkashekkien vaihtopalkkiot vaihtelevat paljon. Shekkien vaihtamista kannattaa välttää hotelleissa ja ravintoloissa, joissa vaihtopalkkiot ovat useimmiten korkeat.

Luottokortit

Kansainväliset luottokortit ovat yhtä helppokäyttöisiä kuin käteinen raha ja ne käyvät useissa liikkeissä. Ja esimerkiksi auton vuokraaminen käteistä käyttäen saattaa olla jopa mahdotonta. Luottokortilla saa nostettua myös käteistä joistain pankkiautomaateista. Se on kuitenkin kallista rahaa, sillä käteisnostoista peritään palvelumaksu ja prosenttimääräinen provisio.

Kortteja on monenlaisia ja niiden vuosimaksut ja käyttömahdollisuudet vaihtelevat huomattavasti. Visa on edullinen ja kelpaa yleisesti maailmalla, samoin Euro- ja Mastercard, mutta American Express ja Diners-korttien käyttäjillä on vaikeuksia turistikeskusten ulkopuolella. American Expressillä ja Dinersillä ei ole luottokattoa, mutta jos arvelet käyttäväsi niitä matkalla enemmän kuin normaalisti, tulee sinun ilmoittaa siitä luottoyhtiölle, jotta he nostavat turvarajaa. Jos pelkääät kadottavasi kortin, pyydä laskemaan luottorajaa. Luottokortin saajalta edellytetään säännöllisiä tuloja, joten opiskelijoiden täytyy anella vanhemmiltaan rinnakkaiskorttia. Tosin korkeakouluopiskelijat voivat saada Visa-kortin, jos heillä on tietty määrä opintoviikkoja.

Vääriin käsiin joutuessaan luottokortti on vaarallinen. Älä päästä korttia silmistäsi maksun aikana ja tarkista saamasi kuitit. Kortin katoamisesta on ilmoitettava välittömästi, ei vasta seuraavana päivänä, luottoyhtiön puhelinpalveluun, jotta kortti kuoletetaan. Puhelinnumero kannattaa pitää hyvässä tallessa, ei kuitenkaan lompakossa, vaan vaikka paidan pesuohjeeseen kirjoitettuna.

MATKAN JÄLKEEN

Matkaa suunnitellaan monta kuukautta, ja se on ohi muutamassa viikossa, mutta koko loppuelämä on matkan jälkeistä aikaa. Matkan annista voi nauttia vielä vuosikausia matkan jälkeinkin.

Kun matkalta palataan kotiin, on aika lähettää kiitokset matkaisännille ja muille matkalla ja kotimaassa ryhmää avustaneille. Heille tulee kertoa, miten kotimatka sujui, kiittää avusta ja ystävällisyydestä ja kutsua heidät lippukunnan vieraisi. Suomessa ei ole tapana kirjoitella eikä kiitellä ylenpalttisesti, mutta muualla se kuuluu hyviin tapoihin. Samoin on tärkeää, että kaikki ryhmään kuuluvat allekirjoittavat kiitokset, jotta isännät näkevät, että kaikki ovat kiittämässäkin yhtenä joukkona.

Heti matkan jälkeen pitää myös raha-asiat laittaa kuntoon. Matkanjohtajana laitat kuitit aikajärjestykseen, muutat rahamäärät markoiksi ja lasket, paljonko jäi jäljelle jälkitapaamisen järjestämiseen. Luottokorttilaskun saat vasta muutaman viikon päästä, jolloin saat selville lopullisen rahatilanteen. Kerro matkan taloustilanteesta, kun kutsut kaikki osallistujat yhteiseen tapaamiseen.

Kerää myös kaikki matkaan liittyvät paperit mappiin tai tee leikekirja, johon voi kerätä myös valokuvia, esitteitä, osoitteita ja ystävien terveisiä. Kirjaa heti kaikki kokemuksesi, sillä aikaa kultaa karneimmatkin muistot ja hetket. Et ehkä ilman muistiinpanojasi muistaisi varoittaa seuraavan matkan suunnittelijoita tai neuvoa heitä menemään mukavaan majataloon. Jos kirjoititte yhteistä päiväkirjaa, kirjoita se puhtaaksi ja kopioi kaikille osallistujille.

Koko lippukunta ei voi lähteä matkaan, mutta myös kotiin jääneet voivat nauttia matkan antimista. Keksit varmaan jotain luovempaa kuin pelkän valokuvaillan. Ja vaeltajia ja sudenpentuja kiinnostanevat varmasti erilaiset asiat. Esimerkiksi päivä retkellä tai leirillä tai vaikkapa koko ohjelma voidaan rakentaa kohdemaan kulttuuriin, tapoihin ja partiotoimintaan perustuen. Leiriruokaakin voi monipuolistaa uusilla opeilla.

Koko lippukunnalle voi tuoda kestäviä tuliaisia: Laumoille ja vartioille omat kirjeenvaihtoparit. Ulkomaisia partiokirjoja ja -lehtiä, sillä niistä saa paljon hyviä vinkkejä lauman, vartion ja koko lippukunnan toimintaan. Julisteita, partiopuseroita ja -merkkejä, ne ovat mukavaa rekvisiittaa kolon seinälle.

Isäntiä ja muita partioystäviä on hyvä muistaa myös jouluna ja muistelemispäivänä. Sitten onkin aika ryhtyä suunnittelemaan isäntien vastavierailua, ja sen jälkeen lippukunnan tai muun porukan seuraavaa partiomatkaa.

**Partiotalon
info palvelee.
Se tietää
mitä, missä
ja milloin
jotakin
tapahtuu.**

PARTIOTALO MATKAN TUKENA

Partiotalon info ja kv-sihteerit auttavat mielellään matkaan liittyvissä asioissa, mutta muista, että:

- Saat palvelua myös piirisi partiotoimistosta.
- Suomen Partiolaisilla on hyvät www-sivut.
- Vakuutuslomakkeita saat kaikista Sammon konttoreista.
- Pankit auttavat valuutta-asioissa.
- Partiotalo ei ole matkatoimisto.

Partiotalon infosta saat

- Tietoa ulkomaisista partiojärjestöistä ja niiden yhteystietoja.
- Tietoa ulkomaisista leireistä ja SP:n leirimatkoista.
- Tietoa partiokodeista ja niiden osoitteita.
- Kansainvälisen jäsenkortin.
- Vakuutuskortin (palautetaan matkan jälkeen).
- Matka-apurahojen hakuohjeita ja -lomakkeita.
- Esitteitä suomalaisesta partiotoiminnasta suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja ranskaksi.
- Tietoa tulevista partiomatkailukursseista.

ILMOITUS PARTIOTALOON

Ilmoita partiomatkastanne aina Partiotalon infoon Suomen Partiolaisten turvallisuusohjeessa olevalla matkailmoituslomakkeella. Ilmoitusten perusteella Partiotalossa tiedetään, jos samalle leirille on lähdössä useampi suomalaisryhmä, jolloin ryhmät voivat tehdä matkajärjestelyjä yhdessä. Ilmoitus on tehtävä myös siksi, että partiovakuutus olisi voimassa ulkomailla.

Ilmoituksessa kerrotaan myös Suomeen jäävän yhteyshenkilön tiedot. Sellaiseksi kannattaa valita esimerkiksi ahkerasti sähköpostia lukeva ystävä. Hänen kauttaan voi ryhmä ilmoittaa kaikkien vanhemmille ja Partiotaloon, jos matkalla sattuu onnettomuus tai matkasuunnitelmat muuttuvat.

Partiotalon puhelinnumero ulkomailta soittaessa on +358-9-2533 1100 ja faksi +358-9-2533 1160. Partiotalo on yleensä juhannuksesta kolme viikkoa suljettu.

Matkanjohtajan tulee muistaa hakea myös hyvissä ajoin ennen matkaa kv-jäsenkorttia ryhmälleen. Kortin saa Partiotalosta.

Partiotalon palvelee viitenä päivänä viikossa klo 8.30–16.00.

puh. (09) 2533 1100

faksi (09) 2533 1160

info@sp.partio.fi

PARTIOMATKAILUKURSSI

Jos haluat järjestää partiomatkan, mutta tunnet itsesi epävarmaksi, sinua varten on

SUOMEN PARTIOLAISTEN PARTIOMATKAILUKURSSI

Kurssin tavoitteena on auttaa matkan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä valmentaa matkan vastoinkäymisiin.

Kurssilla käydään läpi matkajärjestelyn perusteet, matkatoimistorutiinit, perhevierailukuviot, tiedottaminen, edustaminen, ryhmähenki, ongelmatilanteet, raha-asiat ja vakuutukset sekä muita kv-partiointiin ja kansainvälisyyskasvatukseen liittyviä asioita. Kurssi on viikonloppukurssi (15 oppituntia), jossa luennoidaan, keskustellaan ja tehdään ryhmätöitä. Kurssilaiset saavat kattavan materiaalipaketin, joka sisältää monipuolista tietoa matkustamisesta vakuutuksista iltaohjelmavinkkeihin.

Kurssilaisten tulee olla pj-peruskurssin käyneitä, 18 vuotta täyttäneitä, kielitaitoisia, muttei vielä valmiita maailmankiertäjiä. Partiotalon info tietää, missä ja koska seuraava kurssi pidetään.

KIRJALLISUUTTA

PARTIOKIRJALLISUUTTA

Europe for You!, WOSM

Fakta: Asiatietoa partion kansainvälisyydestä, Suomen Partiolaiset ry, 1999

MikäMukaMuunlainen? Suomen Partiolaiset 1999

Scouting Round the World, WOSM

Trefoil Round the World, WAGGGS

Turvallisuusohjeet, Suomen Partiolaiset 1999

Vaeltajan Toimintakansio, Suomen Partiolaiset

MUUTA KIRJALLISUUTTA

Lonely planet -matkailukirjasarja kattaa koko maailman

Let's Go -kirjasarja on mainio Eurooppaan ja muuallekin matkaavalle

Rough Guide kattaa lähes koko maailman ja jakaa omia kirjojaan ilmaiseksi
www-sivuilla

Nuori Eurooppa -Interrail-opas, Haavisto Pekka, 1986

Thomas Cook's Continental Timetable, junien, bussien ja laivojen aikatauluja
koko Euroopassa

OSOITTEITA

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry

The Guides and Scouts of Finland

Kylänvanhimmantie 29

00640 Helsinki

puh. (09) 2533 1100 info, tai puh. (09) 2533 1152 kv-sihtööri

info@sp.partio.fi tai kv-sihtööri@sp.partio.fi

faksi (09) 2533 1160

www.partio.fi

WAGGGS World Bureau

Olave Centre, 12c Lyndhurst Road, London NW3 5PQ, England,
United Kingdom

puh. +44 20 7794 1181, faksi +44 20 7431 3764

waggs@waggsworld.org

www.waggsworld.org

WOSM World Scout Bureau

5, Rue du Pré, Jérôme, 1205 Geneve, Switzerland

puh. +41 22 7051010 faksi +41 22 705 1020

worldbureau@world.scout.org

www.scout.org

WOSM European Region Office

Rue Henri-Christiné 5
CH-1205 Geneva, Switzerland
puh. +41 22 705 1100, faksi +41 22 705 1109
eurobureau@euro.scout.org
www.scout.org/europe

WAGGGS Europe Office

Avenue Porte de Hal, 38
B-1060 Brussels, Belgium
puh. +32 2 541 0880, faksi +32 2 541 0899

PARTIOKOTEJA JA -KESKUKSIA

Our Chalet

CH 3715, Adelboden, Switzerland
puh.+41 33 673 1226, faksi +41 33 673 2082
info@ourchalet.ch
www.ourchalet.ch

Pax Lodge

Olave Centre, 12c Lyndhurst Road, London NW3 5PQ, England,
United Kingdom
puh. +44 (0)20 7435 2202, faksi +44 (0)20 7431 3825.
Pax.Lodge@btinternet.com
www.paxlodge.org

Sangam

Sangam World Centre
Alandi Road, Yerawada, Pune 411006, India
puh. +91 20 669 3252 tai 669 4240, faksi +91 20 669 2354
sangamwaggs@vsnl.com

Our Cabana

Apartado Postal 4-406, Cuernavaca, Morelos, Mexico 62431
puh. +52 73 152 650, faksi +52 73 152 897
cabana@infosel.net.mx
www.ourcabana.org

Cairo International Scout Centre

P.O Box 1384, Cairo, Egypt

Kandersteg International Scout Centre

CH-3718 Kandersteg, Switzerland
puh. +41 33 675 8282, faksi +41 33 675 8289
kandersteg@world.scout.org
www.kisc.ch

Baden-Powell House

Queen's Gate, London SW7 5JS, United Kingdom
puh. +44 207 584 7031, faksi +44 207 590 6902
www.scoutbase.org.uk/direct/campsite/bphouse/index.htm

Gilwell Park Campsite

Chingford, London, E4 7QW, United Kingdom
puh. +44-208 498 5410, faksi +44-208 498 541744
www.scoutbase.org.uk/gilwellpark/

Partiojärjestöjen www-osoitteita löytyy osoitteesta

www.scout.org/wso/links.html ja
www.waggsworld.org

MUITA HYÖDYLLISIÄ OSOITTEITA

Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi (mm. työleirejä ja au pair -paikkoja)
Olympiastadion, Eteläkaarre, 00250 Helsinki
puh. (09) 348 24305
www.alli.fi

Suomen Nuorisopurjehtijat / Purjelaivasäätiö

Hietasaarenkuja 6, 00180 Helsinki
puh. (09) 685 2616
www.kolumbus.fi/nuorpurj/snupu/snupu/htm

CIMO, Kansainvälisen henkilövaihdon keskus

(vaihto-ohjelmia ja apurahoja)
Hakaniemenkatu 2, PL 343, 00531 Helsinki
puh. (09) 7747 7033
www.cimo.fi

Kansainvälinen Vapaaehtoistyö ry

Rauhanasema, Veturitori, 00520 Helsinki
puh. (09) 144 408
www.kaapeli.fi/~kvtscifi

Suomen Retkeilymajajärjestö (kansainvälinen retkeilymajakortti)

Yrjönkatu 38 B, 00100 Helsinki
puh. (09) 565 7150, faksi (09) 565 71510
www.srmnet.org/

Ulkoministeriö

Laivastokatu 22, PL 176, 00161 Helsinki
puh. (09) 134 151
<http://formin.finland.fi/finnish>
www.finland.fi

Matkailun edistämiskeskus (Suomi-esitteitä ja -julisteita)
Eteläesplanadi 4 (PL 249), 00131 Helsinki
puh. (09) 4176 9211 tai 4176 9300, faksi (09) 4176 9301
www.mek.fi
ISIC-opiskelijakortti
www.istc.org

Kilroy Travels Finland (matkoja nuorille ja opiskelijoille)
Kaivokatu 10 D, 00100 Helsinki
puh. (09) 680 7811, faksi (09) 651 528
Ilmainen palvelunumero 9800 990 80
www.kilroytravels.com
Kilroy Travelsin toimisto on myös Jyväskylässä, Tampereella, Turussa,
Oulussa ja Vaasassa.

Suomen Matkatoimisto Oy
Kaivokatu 10 A, PL 319, 00101 Helsinki
puh. (09) 182 61, faksi (09) 622 1275
smt@smt.fi
www.smt.fi

Hyvää

matkaa!

Partiomatkailijan opas

Suomen Partiolaiset
-Finlands Scouter ry
The Guides and Scouts of Finland